

ФИЛАТЕЛИСТА

ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

ДИНА VII

1

»ФИЛАТЕЛИСТА« ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ БЕОГРАД

Власник и издавач: САВЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

Уредништво: Булевар Револуције бр. 1

Одговорни уредник: Риста Аћимовић, Београд, Студентски трг 10. — Тел. 20-135

Све рукописе, наруџбине, рекламације слати на адресу: Инж. Александар Петровић, Београд, Војводе Драгомира ул. бр. 25. — Тел. 40-277.

Рукописи се не враћају.

С А Д Р Ж А Ј :

Р. Аћимовић: НА НОВИМ ПУТЕВИМА	— — — — —	1
Инж. А. Петровић: ПОШТЕ У СРБИЈИ ЗА ВРЕМЕ ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА (1914—1918)	— — — — —	2
М. Љ. Мићић: СТОГОДИШЊИЦА ПОШТАНСКЕ МАРКЕ У ИНДИЈИ	— — — — —	4
ЈЕДНО ИНТЕРЕСАНТНО ПИСМО Е. ДЕРОКА	— — — — —	6
Б. М.: СЛУЧАЈНА ОТКРИЋА	— — — — —	7
Ч. Бранковић: СПОРТСКЕ МАРКЕ	— — — — —	8
С. Манџелеј: ЧИЊЕНИЦЕ ГОВОРЕ	— — — — —	11
КРОЗ ФИЛАТЕЛИСТИЧКИ СВЕТ	— — — — —	13
ПРИГОДНИ ЖИГОВИ	— — — — —	16
ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА ЧИТАЛАЦА	— — — — —	17
НОВЕ МАРКЕ	— — — — —	18

»FILATELISTA« ORGANE DE L'UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Propriétaire et éditeur: UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Rédigé par un Comité de rédaction.

Redaction: Boulevard de la Revolution 1.

Rédacteur en chef: Rista Aćimović, Belgrad, Studentski trg 10, — Tel. 20-135

Manuscripts, commandes, réclamations doit être envoyé à l'adresse:

Ing. Alexandre Petrović, Voïvode Dragomira 25, Beograd. — Tel. 40-277.

Les manuscrits ne seront pas renvoyés.

S O M M A I R E

R. Aćimović: Sur les nouvelles voies (1) — Ing. Al. J. Petrović: Service postal pendant la première guerre mondiale (1914—1918) (2) — M. Lj. Mičić: Centenaire du premier timbre poste de l'Inde (4) — Une intéressante lettre de E. Derocco (6) — B. M.: Découvertes faites par hasard (7) — Č. Branković: Timbres-poste sportifs (8) — S. Manželej: Les faits parlent eux-mêmes (11) — A travers le monde philatélique (13) — Oblitérations spéciales (16) — Questions et réponses (17) — Nouveaux timbres-poste (18).
--

ПАЖЊА!

ПРЕТПЛАТУ СЛАТИ НА ТЕКУЋИ РАЧУН
УРЕДНИШТВА И АДМИНИСТРАЦИЈЕ
„ФИЛАТЕЛИСТЕ“ 104 — Т — 502

Цена овог
броја дне.

30

На новим путевима

Протекла 1954 година претставља у послератном развоју наше националне филателије у извесном смислу преломну годину у којој је, судећи по неким наглашеним тенденцијама и манифестацијама у животу наше филателистичке организације, отпочела нова фаза развитака југословенске филателије.

Посматрана као друштвена и културна дисциплина филателија не може егзистирати без филателиста, тачније речено, без филателистичке организације као носиоца филателистичке друштвене активности. Напредак филателије неодржив је од напретка филателистичке организације, и обрнуто, назадовање филателистичке организације има за неизбежну последицу опадање у филателији.

Кратак историски осврт на развитака наше филателистичке организације од ослобођења до данас указује на три развојне етапе. Прва етапа трајала је до половине 1952 године. Њу карактерише брз и динамичан темпо пораста како броја организованих филателиста, тако исто и броја основних територијалних филателистичких јединица. У овој фази развоја изграђени су републички савези и створена у југословенским размерама чврста јединствена филателистичка организација; успостављене су везе са међународном филателистичком организацијом; и развијена жива инострана размена и индивидуални контакти југословенских са иностраним филателистима. Истовремено се развијао интензиван друштвени живот у самим филателистичким организацијама који се манифестовао с једне стране у широкој и разгранатој унутрашњој размени између чланова многобројних филателистичких друштава у земљи, одржавању смотри и изложби марака, раду са пионирима и омладином итд., а с друге стране у пропаганди и подизању филателистичке мисли, истраживањима, прикупљању и обради историске филателистичке грађе, квалитетним монографским радовима из историје пошта и марака југословенских земаља, јавним дискусијама о разним

филателистичким проблемима итд. Овај полет довољно илуструју чињенице, као што су: петоцифрени број чланства, три стручна друштвена часописа и др.

Међутим, овај процес рашћења и успона наше организације није био без тешкоћа и проблема који су временом постајали све тежи. Најозбиљнији проблем који је снажан почетни импулс развитака филателистичке организације све више слабио и коначно сасвим ликвидирао садржавао се у једностраном, уском и примитивном схватању мисије и значаја који има и може имати филателија у културном животу једне друштвене заједнице, а посебно у нашој социјалистичкој заједници. Спољне манифестације овог схватања долазиле су до изражаја у одређеном курсу емисионе политике нарочито пригодних издања поштанских марака (на пример увођење кључ-марке, политика високих номинала и код оних издања чији је пропагандни циљ био примаран и превасходан, одређени систем дистрибуције марака итд.). Ово схватање нарочито се испољило у потцењивању могућности које се могу реализовати развијањем филателије као помоћног средства у области васпитања и образовања омладине. И неки други проблеми који су деловали било као спољни фактори ван филателистичке организације (на пр. питање мере и обима ограничавања иностране размене), било као унутрашњи чиниоци у животу наше организације, условљавали су правац и одређени темпо развитака наше организације.

Под притиском свих ових проблема наступила је најпре стагнација у развитаку филателистичке организације, а затим назадовање и опадање интереса за филателију, што се манифестовало у сужавању и наглом смањивању масовности филателистичких редова. Тиме је наступила друга етапа која је трајала око две године, до половине 1954 године. „Филателиста“ је у написима и чланцима својих сарадника указивао на основне узроке појаве опадања филателије.

апеловао, предлагао мере за отклањање незадовољавајућег стања објашњавајући друштвену улогу и значај филателије, и најзад отворено критиковао однос и ставове непосредно одговорних фактора за стање у филателији. Овај други период нанео је озбиљне штете развоју југословенских филателистичких организација, а такође доводио у питање углед наше југословенске филателије.

Најзад је постало недвосмислено јасно да смо доспели и да се налазимо пред избором једне од могућих двеју алтернатива: или поставити питање даље егзистенције филателистичке организације, или приступити ревизији ставова и услова у којима је та организација вегетирала и са њом читава југословенска филателија.

Закључујући по многим у току прошле 1954 године испољеним појавама и знацима наша филателија кренула је новим путевима.

Пре свега емисиона политика поштанске управе као основни услов и битна претпоставка за развој наше филателије кренула је правцу изградње једног озбиљног перспективног плана емисије поштанских марака. Даље, у 1954 години пружена је филателистичкој организа-

цији озбиљнија материјална помоћ у организовању друштвених филателистичких манифестација, и то како од стране поштанске управе тако и од стране државних органа. Признање улоге и значаја филателије дошло је до изражаја у чињеници да су наши високи руководиоци примили покровитељство над филателистичким изложбама у Љубљани и Београду. С друге стране југословенска филателистичка организација приступила је на ширем плану успостављању и неговању својих међународних веза (учешћем на Међународној изложби у Њу Делхију, прихватањем избора председника СФЈ-а у почасни одбор међународне филателистичке изложбе у Ослу, за почињањем припрема за међународну изложбу у Загребу са темом балканског тројног савеза итд.). Низ разговора и личних контаката које су чланови управе СФЈ-а имали са претставницима народних власти и разних друштвених организација и установа показали су пуно разумевање и спремност да се нашој организацији помогне у њеној културној, васпитној и друштвеној мисији. Уверени смо да ће нова етапа бити етапа полета и просперитета југословенске филателије.

Р. А.

Al. J. Petrović

Pošte u Srbiji za vreme Prvog svetskog rata (1914—1918)

Kad je, 28 jula, 1914, Austro-Ugarska objavila rat Srbiji, zajedno sa srpskom vladom bilo je preseljeno iz Beograda u Niš i Poštansko-telegrafsko odeljenje Ministarstva građevina, — tadašnja poštanska uprava u Srbiji. Tada je bilo u Srbiji 159 pošta.

12 avgusta 1914 Austro-ugarska vojska pod komandom Počoreka bila je preduzela ofanzivu protiv Srbije i prešla Drinu prema Loznici i Lješnici; ali, već 24 avgusta srpske armije bile su očistile celu teritoriju Srbije od neprijateljskih trupa. — Oko polovine septembra 1914 godine austro-ugarska vojska bila je zauzela Loznicu, Lješnicu i Krupanj. U tim krajevima vođene su ogorčene borbe, pa je 8. novembra otpočelo povlačenje srpske vojske prema Valjevu, a već 3 decembra otpočela je kontraofanziva srpskih armija i s uspehom završena 14 decembra 1914 g.

Kao što je pre 110 godina Hafis paša poveo kaznenu ekspediciju protiv Karađorđeve Srbije i, uveren u svoj uspeh, po-
neo za Srbe britvice i kapice, da im razda

kao pokorenoj raji, tako je i Počorek s austro-ugarskom vojskom mislio da izvrši kaznenu ekspediciju u Srbiji i, uveren u uspeh, spremio čak i poštanske marke za pošte koje je mislio otvoriti u okupiranoj Srbiji. Nijednom od njih nije pošlo za rukom da pokore Srbiju; vratili su se s razbijenim vojskama tamo odakle su pošli.

Marke za pošte u Srbiji, pripremljene u Sarajevu, izrađene od redovnog izdanja Bosne i Hercegovine iz 1912—1914 godine, s crnim horizonatnim pretiskom „SERBIEN”, nisu ni došle do upotrebe na teritoriji Srbije u 1914 godini.

Ali, na osnovi upotrebljenih žigova na kartama (vojničkim i dr.) i pismima s markama Bosne i Hercegovine bez pretiska, utvrđeno je da su kratko vreme postojale vojne pošte u Loznici i Lješnici (V. moj članak „Austro-ugarske vojne pošte i žigovi u Srbiji 1914 godine” u „Filatelisti” za 1953 godinu, str. 84).

Nemamo podataka na osnovi kojih bismo mogli utvrditi vreme otvaranja i zatvaranja ovih dveju pošta; ali, na osnovi

bude pod otvorenim nebom, već u prostorijama Filatelističke izložbe.

U prisustvu oko 30 delegata stranih poštanskih uprava, među kojima se nalazila i naša delegacija od dva člana na čelu sa drugom Nikolom Milanovićem, Generalnim direktorom PTT, i predstavnicima diplomatskog kora, članovima parlamenta Indije i drugim najvišim rukovodiocima, Pretsednik vlade Indije Nehru je izvršio svečano otvaranje izložbe oko 3 časa po podne. Prvi je uzeo reč H. L. Jerath, Generalni direktor pošte Indije, koji je pozdravio sve prisutne i dao reč Pretsedniku vlade Indije. Pretsednik Nehru je na našu žalost govorio na hindu jeziku, za razliku od predgovornika koji je govorio na engleskom, tako da ga nismo mogli ništa razumeti. Njegov govor bio je praćen aplauzima, a često puta i veselim smehom.

Međutim, iz jutarnje štampe, na engleskom jeziku, videli smo da je on izjavio kako je izložba došla baš u pogodan trenutak s obzirom na opšte stanje u međunarodnim odnosima. Ovo zbog važne uloge koju ima skupljanje poštanskih maraka u približavanju naroda. Kroz poštanske marke stvaraju se prijateljske veze ne samo između stanovnika gradova, već i raznih zemalja. Kroz poštanske marke stvara se međusobno upoznavanje i razumevanje. Najzad, naveo je, da i sama činjenica da su na ovoj izložbi uzele aktivnog učešća 74 poštanske uprave dokazuje koliko su poštanske marke u mogućnosti da utiču povoljno na unapređenje odnosa među ljudima.

Pretsednik Nehru je rekao, da je i sam bio filatelist i da je imao već nekoliko albuma maraka. Međutim, smeh je izazvao, kad je ispričao jedan sopstveni doživljaj sa pismom od njegovog oca, koje mu je isporučeno posle pet i po godina lutanja po svetu i koje je primio godinu dana posle očeve smrti. Veli da je bio jako impresioniran ovim događajem. Posle njega govorio je Jagjivan Ram, ministar komunikacija, koji se osvrnuo na ulogu pošte u društvenom životu. On je govorio na engleskom i mogli smo ga pratiti. Posle toga Nehru je obišao celu izložbu i mi svi kao strani delegati bili smo mu predstavljani. Naš Generalni direktor PTT drug Milanović predao mu je veliki album sa našim markama.

Na izložbi su uzele učešća 74 poštanske uprave od 93, koliko ih je začlanjeno u Svetskom poštanskom savezu. Ovo je veliko moralno priznanje organizatorima izložbe. Sa naše strane izložene su marke koje su izdate od oslobođenja. Priprema naših maraka za izložbu, po našoj oceni, nalazila se negde oko sredine rang liste. Mi smo dali marke samo hronološki, komercijalno obrađene. Međutim, gledaoce su više privlačile marke koje su bile izložene uz eventualnu umetničku obradu

motiva povodom kojih su izdate. U svakom slučaju eksponati traže mnogo truda i još više umetničkog ukusa. Naš izložbeni materijal bio je raspoređen u sedam ramova. Naša filatelistička štampa*) bila je osobito ukusno složena u jednoj vitrini koja je bila postavljena na samom ulazu sa desne strane. Naš reprezentativni časopis Jugoslavija, u kome je objavljen jedan članak o poštanskim markama, veoma skladno je dopunio ovaj naš eksponat.

Od izloženih zbirki svakako je za ovu prigodu najinteresantnija Indijska nacionalna zbirka (India's National Collection). Tu su samo retke marke Indije, počev od jedinog originalnog probnog tabaka od 96 maraka plavih pola ane vrednosti. Isto tako prikazani su i drugi skupoceni rariteti. Posle toga kao posebna zvanica u zasebnoj odaji zbog njihove velike vrednosti bile su izložene marke iz zbirke engleske kraljice Jelisavete II. Jedan deo kraljičine zbirke sa prvim klišejima indijskih maraka bio je prikazan u tri posebne sekcije. Sem toga van konkursa su još učestvovali: Britansko filatelističko društvo iz Londona, Robson Lowe iz Londona sa temama rađanje poštanske marke i druge rukom otisnute poštanske marke. Isto tako van konkurencije su učestvovali sa svojim zbirkama S. Chatterjie, Calcutta, N. D. Cooper, Baobay, Arvind Paksava iz Bombaya i Delhijski filatelistički klub.

Eksponati učesnika za nagradu bili su izloženi na galerijama prvog sprata. Među njima je prirodno bilo najviše Indijaca. Iza njih po broju učesnika dolaze Englezi, pa svi ostali. Od Indijaca najviše izlagača je bilo iz Bombaja i Kalkute, jer je tamo filatelija znatno razvijenija nego u New Delhiju. Bilo je iz Pakistana, Turske, SAD, Čehoslovačke, Austrije, Nepala i dr. Izložene marke bile su raspoređene po grupama; najranije litografske indiske marke, žigovi Indije, izvan Indije upotrebljavane indijske marke, indijske marke, marke nekadašnjih indijskih zemalja, azijske zemlje sem Indije, Amerike, Evropa, ostale države, homogene zbirke, opšte zbirke, razne, vaspitne i tematske zbirke i najzad dečije zbirke.

Za dodeljivanje nagrada bila je određena komisija, koju su sačinjavali C. N. Chandra kao pretsednik, koji je inače pretsednik Filatelističkog društva Indije, N. D. Cooper, J. A. Fernandez, S. Chatterjie i B. K. Denton iz Bombaya. U komisiju je uključen i John Wilson, čuvar zbirke maraka kraljice Jelisavete II. Zlatnim medaljama su nagređene zbirke R. A. Du-

*) Na inicijativu redakcionog odbora „Filateliste“, Savez filatelista Jugoslavije izložio je na ovoj izložbi u New Delhiju primerke jugoslovenske filatelističke štampe („Filateliste“, „Filatelije“ i „Nove filatelije“).

basha (najranije litografije) i Orhan Brandt, iz Turske sa zbirkom Turske do 1900 i ranijim omotima. Niko više nije dobio zlatnu medalju, ali je podeljeno više srebrnih i bronzanih medalja. U mnogim grupama nije bilo; po mišljenju članova žirija, eksponata koji bi zasluživali prvo-razredne nagrade. Opšti je utisak da je privatnih izlagača bilo malo, sa osrednjim zbirkama, a da je zato službeni deo izložbe premašio sve dosadašnje slične priredbe.

O stanju filatelije u Indiji govorio je u jednom svom dopisu u dnevnoj štampi C. B. Chandra, predsednik Filatelističkog društva Indije. On je ukazao na nerazvijenost ove zabavne delatnosti u Indiji, jer se skupljanje maraka smatra još uvek nečim što se krije pred roditeljima kao da je u pitanju neoprostivi zločin. Ukazao je da ima 12 miliona skupljača u SAD i pola miliona u Engleskoj, kao i stotine hiljada u drugim zemljama što govori o društvenoj korisnosti ove razonode. Nerazvijenost skupljanja poštanskih maraka u Indiji i njena udaljenost od ostalih centara mogu samo objasniti nedovoljno učešće privatnih izlagača. U izvesnoj meri ovo se može objasniti i specifičnim klimatskim uslovima koji zahtevaju posebno staranje o markama i relativno kratak rok u kome je izložba organizirana.

Međutim, skupljanje poštanskih maraka u Indiji uzima velikog maha. Ogromna aktivnost oseća se osobito među omladinom. Ovom akcijom rukovodi jedan general-lekar u penziji, koji je inače veliki prijatelj naše zemlje D. N. Chakravati. Naša Ambasada svakodnevno dobija pisma od mnogobrojnih skupljača maraka, u kojima se traže naše marke. Ovo je u poslednje vreme osobito pojačano interesom za našu zemlju u vezi sa posetom Predsednika Tita Indiji i Burmi. Inače oni do naših maraka dolaze posrednim putem, preko trgovaca u Londonu.

Povodom ove izložbe organizovan je i međunarodni konkurs dečijih crteža za poštanske marke. Ovim je neposredno povezana umetnost za poštansku marku. U vezi sa ovim konkursom primljeno je 3,022 dečija crteža iz 49 raznih zemalja. Najviše je bilo iz same Indije 1,631 crtež. Posle toga pojedine zemlje dolaze ovim redom (Nemačka 648, Engleska 150, Australija 109, SAD 41, Pakistan 19 i dr. sa 1 crtežom iz Jugoslavije. Prema oceni žirija bilo je crteža odmah upotrebljivih za izradu maraka.

U vezi sa proslavom 100-godišnjice poštanske marke u Indiji održan je i prvi Međunarodni filatelistički simpozijum na kome smo uzeli aktivnog učešća i o čemu ćemo govoriti drugom prilikom.

Једно интересантно писмо Е. Дерока

Ово писмо Написао је пок. Дероко 3 јануара 1940 у Београду Ђорђу Антићу, апотекару из Сомбора.

Поштовани господине Антићу.

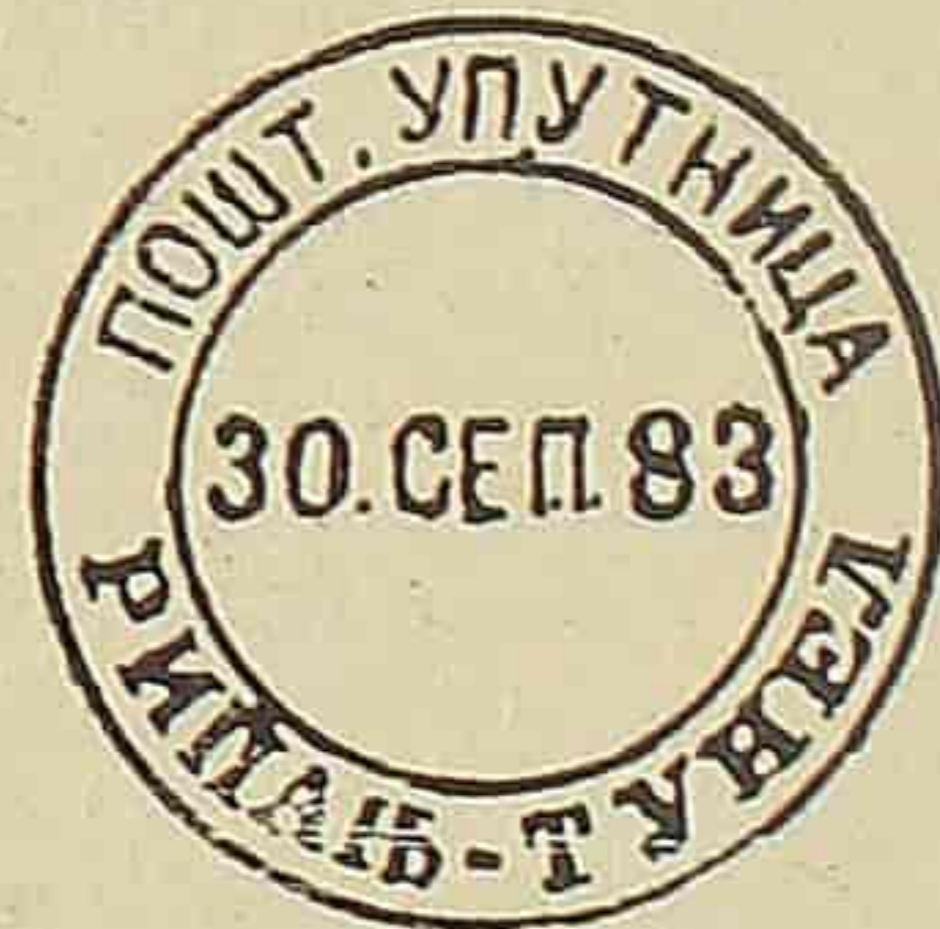
Захваљујем вам се што сте ми послали писмо, које вам по прегледу овде опет враћам. Печат, којим је поништена марка на томе писму, заиста је печат општине варошице Љешнице. Тај печат, није потпун, али се ипак може разабрати натпис: „Књ. срп. општина... (ски суд)/Љешница“. Писмо је из 1876. године, када је та пошта и отворена и биће да у прво време није имала још поштанског местног жига и можда је пошта била смештена у општинском суду.

Жиг „Рипањ тунел“ је редак, та пошта постојала је само за време грађења железничке пруге. Упутницу са тим жигом и са упутничким жигом, коју ви сада имате, видео сам код г. Сигмунда. Такву исту упутницу добио је, као што ми каже, и г. Др. Штајндлер. Жиг „Рипањ тунел“ ја имам на целом писму, али немам упутнички жиг. У последње време појавиле су се разне поштанске

упутнице из осамдесетих година са упутничким жигом, који мени раније нису били познати; до њих је дошао већим делом Др. Штајндлер, а неке је узео г. Сигмунд. Како сада ретко одлазим у варош, ја тешко долазим до тих ствари, а право да вам кажем не могу да плаћам велике цене, које трговци после за њих траже.

Захваљујући вам се на вашим лепим жељама

Ваш искрени
Е. ДЕРОКО

Напомена: Ово писмо објављујемо захваљујући љубазности друга инж. Мирка Вернера, који нам га је у ту сврху ставио на расположење.

Из овог писма нарочиту пажњу привлачи констатација о постојању упутничког жига поште Рипањ—Тунел. Тај жиг није Дероко навео у свом делу „Die Poststempel von Serbien”, нити у допуни овог дела објављеној у бечком часопису „Sammlerwoche“ бр. 22/23 од 20. XII. 1938. Дакле, до тада овај жиг није био познат. Тек је у 1938 или 1939 години био нађен, али у малом броју примерака. Ради тога дајемо слику тога жига, да би читаоци лакше проконтролисали своје збирке.

Напомињемо да су за време функционисања ове поште (за време гра-

ђења железничке пруге — 1882—1884.) биле у употреби марке издања из 1880 г. с ликом Милана Обреновића.

Овом приликом скрећемо читаоцима пажњу и на другу пошту, у НОВОМ АЦБЕГОВЦУ, која је исто као и она у Рипањ-Тунелу постојала само за време грађења главне железничке пруге у Србији (182—1884). И од ове поште сад је познат само жиг за редовну пошту. Вероватно је да је и она имала и упутнички жиг, те би читаоци требали да нам га пријаве у случају проналаска.

Ал. Ј. Петровић

Slučajna otkrića

Najveće uzbuđenje kod sakupljanja maraka je ono, kada se dođe slučajno do kakvog neočekivanog „nalaza”. Ti nalazi se događaju i kod najstarijih i kod najnovijih izdanja maraka, budući da sama starost marke nije odlučujući činilac pri određivanju njene vrednosti.

1946 godine sekretar škotskog vojvode od Buckleha-a, pregledajući jedan stari pisači sto, našao je blok od 48 komada engleskih maraka od 2 penija, plave boje, koje su uz marku od 1 penija, tako zvane „black penny”, bile prve poštanske marke na svetu. (Zumstein, br. 2). 1840 godine, kada su se ove marke pojavile, ovaj blok je vredeo oko \$ 2. Danas taj blok od 48 maraka — „plavi peni” —, kada bi se prodavao komad po komad, može doneti \$ 7.200. A kad bi se pojavio kao ceo blok, vrednost bi mu se popela na \$ 25.000.

Kada su Amerikanci 1944 godine okupirali ostrvo Lejtu, pretiskali su ručnim žigom reč „Viktory” preko manje količine filipinskih maraka. Poznato je da postoje samo tri bloka avionskih maraka od 4 centavosa. Jedan takav blok, čija je nominalna vrednost oko 8 centi, vredi sada \$ 3.000. Takođe postoje samo četiri primerka sa pretiskom „Commonwealth” i ručnim žigom „Victory”. Jedan od tih primeraka, čija je prvobitna vrednost 1 cent, danas vredi \$ 7.000.

Jedan je belgiski trgovac 1942 godine, kupujući veću količinu novih maraka, pronašao da je na jednom tabaku od 50 maraka, štampanom u Parizu za Mauretaniју, francusku koloniju u Francuskoј Zapadnoj Africi, središna slika naopako otštampana. (Yvert, br. 15). Jedan tabak, koji ima stvarnu vrednost od \$ 10, raz-

dvojio je na 42 komada i 2 četverca. Sadanja vrednost jednog četverca je \$ 3.000.

Kada su 1942 godine pomorske snage Slobodne Francuske zavladale strategijski važnim ostrvima Saint Pierre i Miquelon, pretiskali su lokalne marke. (Yvert, br. 66). Jedna od tih maraka sada vredi oko \$ 1.000.

Liberija je izdala 1941 godine seriju maraka povodom prvog direktnog leta poštanskog aviona između Liberije i USA. (Yvert, br. 22—31). Let, koji je bio najavljen 1941 godine usledio je tek 1942 godine, te je na svima markama bila poništena oznaka „1941” prevlačenjem crte preko te brojke; samo na 8 komada slučajno je izostala crta preko „1941”. Jedna takva neponištena marka vredi sada oko \$ 750.

Mađarska marka sa likom Stefana Hortija (Zumstein, br. 743), kada je emitovana 1943 godine, vredela je samo 5 centi. Verujući da je tiraž ove marke jako mali, te da će marka dobiti kasnije mnogo u vrednosti, neki sakupljači su plaćali u 1944 godini po \$ 5 za jedan komad. Posle rata pojavile su se velike količine ove marke, tako da se ista danas može kupiti za ciglo 1 cent.

B. M.

Iskoristite male oglase!

Oglas od najviše 5 redi staje samo 100 dinara.

Plaćanje unapred.

ПЛАТИТЕ ОДМАХ ДУЖНУ ПРЕТПЛАТУ!

Спортске марке

Једна од тематских збирки, коју у свету све више сакупљају како филателисти, тако и многи спортисти, је спортска збирка, чије су марке, после авионских, највише тражене и најомиљенији објекат сабирања.

Да је данас заиста велики интерес за сакупљање спортских марака, показује чињеница, да се данас издаје неколико каталога, који региструју и обрађују само спортске марке: италијански Ј. Ландмана, шпански Ж. Видала Торенса, француски Ги Деполијеа и швајцарски приручник тематских збирки Бијанкија.

Већина наведених каталога уврстили су у спортске и марке издате поводом првих авионских летова, за које се не може рећи да су обављени из спорта.

Како већина сакупљача спортских марака није у могућности да дође до наведених каталога, израдио сам преглед издања и цена спортских марака по Иверовом каталогу за 1955 г., из кога сам изоставио марке првих авионских летова, а који сам средιο по годинама издања, а не по државама. Сматрам да је тако много практичније, јер се марке уносе у збирку оним редом како излазе.

Скраћенице у овом прегледу: (поред каталога): А авионска, П па претиском на маркама, С сечене и Бл блокови.

А. — Е В Р О П А

ред. број	године издања	број каталога	Држава	ком.	Цене у францима	
					непоништене	поништене
1.	1896	101—112	Грчка	12	9.305.—	7.445.—
2.	1901	141—145	Грчка	5	3.425.—	3.075.—
3.	1906	165—178	Грчка	14	4.620.—	4.080.—
4.	1920	179—181	Белгија	3	150.—	80.—
5.	1921	184—186	Белгија	3	60.—	30.—
6.	1924	183—186	Француска	4	275.—	170.—
7.	1925	203—205	Чехословачка	3	9.200.—	4.250.—
8.	1925	371—378	Мађарска	8	725.—	700.—
9.	1926	209—212	Чехословачка	4	7.050.—	4.300.—
10.	1928	199—206	Холандија	8	895.—	655.—
11.	1928	453	Португалија	1	60.—	40.—
12.	1931	422—426	Румунија	5	250.—	200.—
13.	1931	224—230	Бугарска	7	8.250.—	6.900.—
14.	1932	440—445	Румунија	6	905.—	605.—
15.	1932	225—230	Југославија	6	1.600.—	1.550.—
16.	1933	425—429	Аустрија	4	6.900.—	6.900.—
17.	1933	231—237	Бугарска	7	21.350.—	17.775.—
18.	1933	237—238	Југославија	2	45.—	45.—
19.	1933	462—466	Мађарска	5	585.—	450.—
20.	1933	321—324	Италија	4	90.—	75.—
21.	1934	1—6 П	Румунија	6	650.—	415.—
22.	1934	339—343	Италија	5	640.—	520.—
23.	1934	64—67 А	Италија	4	465.—	585.—
24.	1934	31—35	Италија ЕГЕ	5	800.—	790.—
25.	1935	30—33 А	Италија ЕГЕ	4	415.—	415.—
26.	1934	255—257	Југославија	3	1.200.—	750.—
27.	1935	258—260	Југославија	3	1.200.—	750.—
28.	1934	64	Ирска	1	20.—	10.—
29.	1935	252—257	Бугарска	6	12.300.—	12.250.—
30.	1935	258—263	Бугарска	6	10.800.—	10.800.—
31.	1935	357—359	Италија	3	95.—	75.—
32.	1935	559—561	Немачка	3	180.—	180.—
33.	1935	555—564	Русија	10	2.750.—	1.900.—
34.	1936	505—507	Румунија	3	400.—	400.—
35.	1936	477—480	Аустрија	4	2.600.—	2.600.—
36.	1936	565—572	Немачка	8	440.—	365.—
37.	1936	4—5 Бл.	Немачка	2	400.—	400.—
38.	1937	334	Француска	1	50.—	25.—

ред. број	године издања	број каталога	Држава	ком.	Цене у францима	
					непоништене	повиштене
39.	1937	345—347	Француска	3	100.—	100.—
40.	1937	515—522	Румунија	8	380.—	255.—
41.	1937	525—529	Румунија	5	355.—	280.—
42.	1937	292—294	Холандија	3	85.—	25.—
43.	1938	396	Француска	1	60.—	60.—
44.	1938	608—611	Немачка	4	100.—	45.—
45.	1938	612	Немачка	1	1.250.—	1.250.—
46.	1938	200—202	Финска	3	550.—	550.—
47.	1938	690—697	Русија	8	275.—	275.—
48.	1938	362—365	Литванија	4	370.—	295.—
49.	1938	8—11 П	Литванија	4	450.—	450.—
50.	1938	333—334	Чехословачка	2	30.—	20.—
51.	1938	340—342	Чехословачка	3	60.—	20.—
52.	1938	326—329	Југославија	4	490.—	360.—
53.	1939	184	Монако	1	900.—	900.—
54.	1939	195—199	Монако	5	265.—	265.—
55.	1939	637	Немачка	1	500.—	400.—
56.	1939	639	Немачка	1	600.—	600.—
57.	1939	4—6 П	Немачка	3	1.000.—	1.000.—
58.	1939	335—339	Бугарска	5	635.—	635.—
59.	1939	446—449	Грчка	4	430.—	365.—
60.	1939	538—541	Мађарска	4	60.—	60.—
61.	1939	370—372	Литванија	3	310.—	310.—
62.	1939	422—425	Пољска	4	230.—	250.—
63.	1939	349—352	Југославија	4	350.—	350.—
64.	1940	670	Немачка	1	500.—	500.—
65.	1940	671	Немачка	1	200.—	200.—
66.	1940	773—777	Русија	5	650.—	315.—
67.	1940	943—946	Турска	4	305.—	305.—
68.	1941	703	Немачка	1	150.—	150.—
69.	1941	704	Немачка	1	175.—	175.—
70.	1941	727	Немачка	1	90.—	90.—
71.	1942	738	Немачка	1	150.—	125.—
72.	1942	739	Немачка	1	100.—	100.—
73.	1943	775	Немачка	1	50.—	50.—
74.	1943	777—778	Немачка	2	30.—	35.—
75.	1943	737—738	Румунија	2	50.—	50.—
76.	1943	301—302	Шведска	2	155.—	—
77.	1944	822—823	Немачка	2	30.—	40.—
78.	1944	282—286	Финска	5	140.—	150.—
79.	1944	769	Румунија	1	125.—	125.—
80.	1944	108—111	Словачка	4	135.—	105.—
81.	1944	392—394	Швајцарска	3	215.—	130.—
82.	1945	843—853	Румунија	11	950.—	950.—
83.	1946	648—652	Аустрија	5	200.—	250.—
84.	1946	311	Финска	1	35.—	15.—
85.	1946	916—920	Румунија	5	50.—	50.—
86.	1946	916—920 С	Румунија	5	—	—
87.	1946	36—37 А	Румунија	2	100.—	100.—
88.	1946	36—37 С	Румунија	2	—	—
89.	1946	30— Бл.	Румунија	1	1.250.—	1.250.—
90.	1946	1043	Русија	1	50.—	35.—
91.	1947	787	Француска	1	10.—	15.—
92.	1947	347—453	Албанија	7	600.—	600.—
93.	1947	539—543	Бугарска	5	195.—	195.—
94.	1947	674	Аустрија	1	10.—	20.—
95.	1947	322	Финска	1	50.—	30.—
96.	1947	999—1001	Румунија	5	90.—	90.—
97.	1947	45 А	Румунија	1	100.—	100.—
98.	1947	45 С	Румунија	1	—	—
99.	1947	463—465	Југославија	3	95.—	60.—
100.	1947	466—468	Југославија	3	85.—	85.—
101.	1948	319—323	Монако	5	165.—	190.—
102.	1948	32—35 А	Монако	4	325.—	395.—
103.	1948	696	Аустрија	1	75.—	60.—

ред. број	године издања	број каталога	Држава	ком.	Цене у францима	
					непоништене	поништене
104.	1948	1190—1191	Русија	2	90.—	55.—
105.	1948	1224—1227	Русија	4	290.—	165.—
106.	1948	1264—1266	Русија	3	225.—	150.—
107.	1948	241—244	Енглеска	4	210.—	160.—
108.	1948	449—452	Швајцарска	4	280.—	290.—
109.	1948	460—466	Чехословачка	7	170.—	170.—
110.	1948	502—504	Југославија	3	140.—	140.—
111.	1948	514	Пољска	1	50.—	20.—
112.	1948	515—517	Пољска	3	95.—	80.—
113.	1948	1072—1075	Румунија	4	650.—	650.—
114.	1948	51—52 А	Румунија	2	450.—	450.—
115.	1949	74—75	Нем. Бизон.	2	175.—	125.—
116.	1949	1368—1375	Русија	8	895.—	520.—
117.	1949	1396—1400	Русија	5	730.—	415.—
118.	1949	1083—1086	Турска	4	375.—	220.—
119.	1949	515—516	Југославија	2	175.—	175.—
120.	1949	350—351	Шведска	2	40.—	20.—
121.	1949	617e-x	Бугарска	4	285.—	200.—
122.	1949	58—59	Сар	2	180.—	180.—
123.	1950	3—4	Немачка И. З.	2	70.—	70.—
124.	1950	827—831	Белгија	5	830.—	735.—
125.	1950	29 Бл.	Белгија	1	300.—	300.—
126.	1950	1128—1132	Румунија	5	265.—	195.—
127.	1950	497—501	Швајцарска	5	300.—	225.—
128.	1950	523—525	Чехословачка	3	375.—	95.—
129.	1950	549—553	Југославија	5	605.—	325.—
130.	1950	27—31 А	Југославија	5	680.—	285.—
131.	1950	650—653	Бугарска	4	235.—	235.—
132.	1950	946—947	Мађарска	2	125.—	80.—
133.	1950	95 А	Мађарска	1	175.—	150.—
134.	1950	971—975	Мађарска	5	370.—	225.—
135.	1950	106—110 А	Мађарска	5	415.—	270.—
136.	1951	32—33	Немачка И. З.	2	45.—	45.—
137.	1951	41—44	Немачка И. З.	4	185.—	130.—
138.	1951	800	Аустрија	1	40.—	30.—
139.	1951	599—601	Италија	3	150.—	225.—
140.	1951	607	Италија	1	40.—	15.—
141.	1951	337—339	Норвешка	3	150.—	160.—
142.	1951	615	Пољска	1	30.—	20.—
143.	1951	619	Пољска	1	40.—	25.—
144.	1951	1135—1139	Румунија	5	430.—	155.—
145.	1951	1150	Румунија	1	60.—	30.—
146.	1951	1576—1579	Русија	4	700.—	500.—
147.	1951	584—587	Чехословачка	4	265.—	130.—
148.	1951	42—44 А	Југославија	3	725.—	725.—
149.	1951	45—46 А	Југославија	2	700.—	700.—
150.	1951	382—383	Финска	2	70.—	75.—
151.	1951	111—113	Трст А	3	240.—	270.—
152.	1951	119	Трст А	1	40.—	40.—
153.	1951	507—511	Швајцарска	5	300.—	240.—
154.	1951	14 Бл.	Швајцарска	1	500.—	550.—
155.	1952	106—107	Сар	2	125.—	125.—
156.	1952	50—51	Немачка И. З.	2	70.—	55.—
157.	1952	59	Немачка И. З.	1	20.—	15.—
158.	1952	809	Аустрија	1	100.—	85.—
159.	1952	388—389	Финска	2	95.—	95.—
160.	1952	395	Финска	1	60.—	25.—
161.	1952	622	Италија	1	40.—	10.—
162.	1952	1602—1603	Русија	2	200.—	140.—
163.	1952	1046—1049	Мађарска	4	250.—	140.—
164.	1952	130—131 А	Мађарска	2	425.—	175.—
165.	1952	1283—1284	Румунија	2	170.—	170.—
166.	1952	74—76	Нем.-Берлин	3	105.—	75.—
167.	1952	455—460	Луксембург	6	305.—	300.—
168.	1952	640	Пољска	1	25.—	15.—

САДРЖАЈ

за 1954 годину

ЧЛАНЦИ И РАСПРАВЕ

- ДАНИ ПУШТАЊА У ТЕЧАЈ ПРВИХ МАРАКА У ЕВРОПИ — 91
- ЕСПЕРАНТО МАРКЕ ЗОНЕ Б ОД 300 ДИНАРА — 37
- ЕТИОПИЈА — 116
- ЗА 85 ГОДИШЊИЦУ ПОШТАНСКЕ КАРТЕ — 144
- ИЗРАДА МАРКА КОД КУРВОАЗИЈЕА У ШВАЈЦАРСКОЈ — 63
- ИСТОРИЈА ГРАДОВА НА МАРКАМА И ЖИГОВИМА — 143
- ЛЕТОВИ ДИРИЖАБЛИМА ПРЕКО ПОЛОВА — 147
- МАРКЕ СЛОБОДНЕ ТЕРИТОРИЈЕ ТРСТА — ЗОНЕ А — 149
- НАРЕДБУ О ФИЛАТЕЛИСТИЧКОЈ РАЗМЕНИ С ИНОСТРАНСТВОМ ТРЕБА ИЗМЕНИТИ — 12
- ОДГОВОР РЕДАКЦИЈЕ „ФИЛАТЕЛИСТЕ“ УПРАВНОМ ОДБОРУ ФСХ — 30
- ПОВОДОМ ПРВЕ ПЕТОГОДИШЊИЦЕ „ФИЛАТЕЛИСТЕ“ — 53
- ПОВОДОМ ЧЛАНКА „ФИЛАТЕЛИСТИЧКА СТРАНА ЕСПЕРАНТО КОНГРЕСА“ — 9
- ПОШТАНСКЕ МАРКЕ АБИСИНИЈЕ И ЊЕНА ПОШТ. СЛУЖБА — 61
- ПРЕНОС ПИСАМА ПОЧЕТКОМ ПРОШЛОГ ВЕКА — 62
- ТИТО ЈЕ ДАНАС ЛИЧНОСТ КОЈА ЋЕ НАЈСИГУРНИЈЕ И НАЈУСПЕШНИЈЕ ДАЉЕ ВОДИТИ НАШЕ НАРОДЕ — 1
- ЧЕСТИТКА СФЈ ДРУГУ ТИТУ ПОВОДОМ ЊЕГОВОГ 62 РОЂЕН-ДАНА — 77
- Аћимовић Р.: ЈОШ РЕЧ ДВЕ О ЕМИСИОНОЈ КОЛИТИЦИ — 8
- РАДНИЧКО САМОУПРАВЉАЊЕ У ПТТ САОБРАЋАЈУ — 2
- СПОРАЗУМ О ТРШЋАНСКОМ ПРОБЛЕМУ — 137
- Bisset J.: САКУПЉАЊЕ АВИОНСКИХ НАЛЕПНИЦА — 10
- Вернер М.: ДАЛИ ЈЕ ПРВО ИЗДАЊЕ МАРКА С ЛИКОМ КНЕЗА МИЛАНА ШТАМПАНО У БЕОГРАДУ? — 58
- КРАТАК ОСВРТ НА ЧЛАНКА М. РОТА „О СРПСКИМ НОВИНСКИМ МАРКАМА ИЗДАЊА 1867—69 — 111
- МАРКЕ СРБИЈЕ СА ПРАЗНИМ МЕЂУПРОСТОРИМА — 31
- Деља Т.: НАЧИН РАЗМЕНЕ С ИНОСТРАНСТВОМ ВИШЕ НЕ ОДГОВАРА — 83
- Ђорђевић Ж.: СТОПЕДЕСЕТОГОДИШЊИЦА ПРВОГ СРПСКОГ УСТАНКА — 26
- Јаковљевић Ст.: ДОМ ФИЛАТЕЛИЈЕ У МИНХЕНУ — 13
- МАРКЕ СА СПОРТСКИМ МОТИВИМА — 64
- Јанићијевић Д.: ДВА ПРЕТФИЛАТЕЛИСТИЧКА ПИСМА ПОШТЕ МИШЉЕ-НОВАЦ — 36
- ПОШТАНСКА СЛУЖБА У СРБИЈИ ПРЕ 85 ГОДИНА — 90
- Ледерер Л.: ПОШТАНСКА СЛУЖБА И МАРКЕ ИЗРАЕЛА ПРЕ ЗВАНИЧНИХ ИЗДАЊА ОД 16 МАЈА 1948 ГОДИНЕ — 88
- Новак Д.: НАПОМЕНЕ НА ЧЛАНКА М. ЦВЈЕТКОВИЋА О МАРКАМА ЦРНЕ ГОРЕ — 34

- ОСВРТ НА ДОКУМЕНТАРНИ ПРИЛОГ О ЛОВРЕНЦУ КОШИРУ — 56
- ФИЛАТЕЛИСТИЧКЕ ИЗЛОЖБЕ И СМОТРЕ У ФНРЈ ТОКОМ 1953 ГОДИНЕ — 84
- Новаковић Б.: ДОПУНЕ КАТАЛОГИЗАЦИЈЕ ПРЕДРАТНИХ ЦЕЛИНА ЈУГОСЛАВИЈЕ — 85
- ЗАНИМЉИВЕ МЕШОВИТЕ И ДРУГЕ ФРАНКАТУРЕ КОД ПОШТА ТЗВ НДХ — 35
- Петровић А.: БОСАНСКЕ ПОШТЕ И ЖИГОВИ У НОВОПАЗАРСКОМ САНЦАКУ (1870—1908) — 107
- ЕВЖЕН ДЕРОКО — 78
- ПОШТАНСКА СЛУЖБА ЗА ВРЕМЕ ПРВОГ УСТАНКА — 27
- ПРВА КОВЕРТА (ИЗ 1792 ГОДИНЕ) 82
- СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД ИЗДАТИХ ПОШТАНСКИХ МАРАКА ЕВРОПЕ ОД 1840—1952 ГОДИНЕ — 5
- Пешић Б.: КОРИСТИ ОД ФИЛАТЕЛИЈЕ — 119
- Раичевић Д.: НЕШТО О РАЗМЕНИ МАРАКА С ИНОСТРАНСТВОМ — 59
- 150 ГОДИНА ОД ПРВОГ СРПСКОГ УСТАНКА — 105
- Рот М.: ГДЕ ЈЕ ШТАМПАНО ПРВО ИЗДАЊЕ МАРАКА С ЛИКОМ КНЕЗА МИЛАНА — 2
- СРПСКЕ НОВИНСКЕ МАРКЕ ИЗДАЊА 1867—69 ГОДИНЕ — 54, 79
- Тубиновић Д.: МАРКЕ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ЗОНЕ СТТ — 148
- Фоскио И.: О САКУПЉАЊУ ЦЕЛИНА — 145
- Цвјетковић М.: ИЗДАЊА ПОШТАНСКИХ МАРАКА ЗА ЦРНУ ГОРУ ПОД НЕМАЧКОМ ОКУПАЦИЈОМ — 33
- ОСАМДЕСЕТА ГОДИНА ПОШТАНСКЕ МАРКЕ ЦРНЕ ГОРЕ — 114

НАШЕ МАРКЕ

НОВА ИЗДАЊА

Марке с мотивима из југословенске фауне. 42, 67, 83. — Марке са сликама животиња. 17. — Марке у припреми. 162. — Нове Марке Црвеног Крста. 163. — Повлачење из течаја првог издања редовних марака за авионску пошту. 163. — Повлачење из течаја пригодних марака издатих 1953 године. 164. — Пригодна марка за филателистичку изложбу у Љубљани. 97, 123. — Пригодне марке за прославу 150 годишњице Првог српског устанка. 67, 161. — Програм пригодних издања југословенских марака за 1954 годину. 43. — „Марке“ Дечје недеље. 164.

НОВА ИЗДАЊА ЗА СТТ — ЗОНУ Б.

Марке с мотивима из југословенске фауне. 124. — Нове марке за Југословенску зону СТТ. 43.

ОСОБЕНОСТИ НА МАРКАМА ФНРЈ

Неправилности у зупчању службених марака. 165 — Неправилности зупчања марака редовног издања из 1950 године. 165.

ОСОБЕНОСТИ НА МАРКАМА СТТ — ЗОНА Б

Слепи отисак на маркама. 97

ОСОБЕНОСТИ НА МАРКАМА СТАРЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Александар с бакенбартима. 124

НАШЕ ЦЕЛИНЕ

Коверте са два вредносним ознакама. 16. — Есеји дописних карата. 16. — Коверте за унутрашњи саобраћај. 45. — Специјалности дописних карата са сликама наших предела. 46. — Нова дописница за унутрашњи саобраћај. 69. — Нова провизорна дописница. 69. — Дописница за унутрашњи саобраћај. 165.

НАШИ ПРИГОДНИ ЖИГОВИ

- Копар. 5. IX. 1953. „Жиг првог дана“. 70.
Загреб. 12—19. XII. 1953. Тједан коже и обуће. 18.
Хоргош. 20—27. XII. 1953. 200 годишњица поште у Хоргошу. 17.
Петроварадин. 29—31. XII. 1953. Двеста година поште у Петроварадину. 17.
Постојна. 21—24. I. 1954. Први конгрес спелеолога Југославије. 18; 46.
Кикинда. 30. I.—6. II. 1954. Кикиндски диштрикт и 200 година поште у Кикинди. 18, 46.
Ратече — Планица. 12—14. III. 1954. Двадесетогодишњица смучарске скакаонице. 47, 70.
Загреб. 17. IV. 1954. 250 г. рођења Андрије Качића-Миошића. 69.
Љубљана. 24. IV.—2. V. 1954. Први међунар. конгрес за термализам и климатизам. 89.
Мостар. 20—25. V. 1954. Прослава Учитељске школе и Гимназије. 70, 98.
Херцеговини. 24—26. V. 1954. Европски турнир шахисткиња. 70, 98.
Загреб. 29. V. 1954. 450 г. рођења А. Вранчића-Шибенског. 70, 98, 124.
Загреб. 31. V. 1954. Стогодишњица смрти В. Лисинског. 70, 98.
Трбовље. 1. VI. 1954. Укидање орјуна, успостављање општине и отварање рудника. 70, 99.
Нови Сад. 6. VI. 1954. 50 г. Јована Јовановића Змаја. 99.
Сарајево. 28. VI. 1954. 40 г. сарајевског атентата. 99, 124.
Љубљана. 29. VI—14. VII. 1954. II љубљански фестивал. 99, 124.
Охрид. 5—11. VII. 1954. IV државно падобранско такмичење. 99, 125.
Градац. 21. VII. 1954. 10 г. Црвеног Крста Словеније. 70, 99, 126.
Чрномель. 22. VII. 1954. Десетогодишњица СНОС-а. 99, 126.
Лесковац. 22. VII—3. VIII. 1954. Текстилни сајам. 126.
Љубљана. 29. VII—8. VIII. 1954. II ЈУФИЗ. 126.
Јесенице на Горењском. 1. VIII. 1954. 85 година жељезаре. 126.
Скопље. 2—8. VIII. 1954. IV скопски сајам. 126, 166.
Зрењанин. 4—8. VIII. 1954. Прве студентске игре Војводине. 125.
Марибор. 7—15. VIII. 1954. XI мариборски тедан. 125.
Загреб. 30. VIII—4. IX. 1954. Конгрес за заштиту деце. 125, 166.
Цеље. 19. IX. 1954. Штајерска у борби — Острожно. 166.
Лендава. 19. IX. 1954. Људска правица. 166.
Београд. 3—6. X. 1954. Конгрес правника. 166.
Београд. 3—10. X. 1954. Друга Филателистичка изложба СФС у Београду. 166.
Београд. 20. X. 1954. 10 г. ослобођења Београда. 167.
Загреб. 20—24. X. 1954. За први збор лечника. 167.
Београд. 24. X. 1954. Дан уједињених нација. 167.
Загреб. 24. X. 1954. Дан уједињених нација. 167.
Љубљана. 24. X. 1954. Дан уједињених нација. 167.
Сарајево. 24. X. 1954. Дан уједињених нација. 167.
Скопље. 24. X. 1954. Дан уједињених нација. 167.
Титоград. 24. X. 1954. Дан уједињених нација. 167.
Шибеник. 3—7. XI. 1954. 10 г. ослобођења Шибеника и 5 г. тамошње подружнице ФСХ. 167.

НОВЕ МАРКЕ

- Авганистан 170
 Аден 100
 Аден (Катири) 47
 Алжир 100, 132, 170
 Ангола 100, 170
 Антили Хол. 72, 132
 Аргентина 72, 132, 170
 Аустралија 47, 100, 132, 170
 Аустрија 47, 72, 132, 170
 Африка Екв. фр. 132, 170
 Африка Зап. Фр. 132, 170
 Африка Јужна 72
- Барбадос 47, 100
 Бахама 18
 Бахрен 17
 Белгија 18, 47, 73, 100, 132, 170
 Бермуда 18
 Боливија 18, 132
 Борнео Сев. 73, 171
 Бразилија 18, 47, 73, 100, 132, 171
 Бугарска 132, 171
 Бурма 73, 171
- Валис и Футина 132
 Ватикан 19, 47, 73, 132
 Вел. Британија 47, 73
 Венецуела 73, 100
 Вијетнам 133
- Гватемала 47, 133
 Гвинеја Порт. 100
 Гвинеја Шп. 171
 Гибралтар 100
 Гренада 19, 48, 73
 Грчка 48, 73, 100
- Данска 48, 73, 171
 Доминиканска реп. 73, 133, 171
- Египат 19, 171
 Еквадор 48, 73, 100, 133, 171
- Зелени Рт 100
 Златна Обала 73
- Израел 19, 73, 100, 171
 Индија 48, 171
 Индија Порт. 73, 100
 Индија Фр. 133
 Индонезија Фр. 133
 Иран 73, 100, 133, 171
 Ирска 133, 171
 Исланд 74, 133
 Италија 48, 73, 100, 133, 171
 Ифни 100, 171
- Јамајка 19
 Јапан 19, 48, 100, 133, 171
 Јемен 74
 Јордан 74, 133, 172
- Кајманско о. 101, 172
 Камерун 133, 172
 Канада 74, 133
 Кенија-Уганда и Тангањика 101, 133
- Кина 48, 172
 Колумбија 19, 48, 74, 134, 172
 Коморско о. 48, 134, 172
 Кореја Јужна 101, 172
 Костарика 172
 Куба 19, 48, 74, 101, 134, 172
 Кувајт 48
 Кирасо 134
- Лаос 74
 Левардско о. 73
 Либан 74, 134
 Либерија 19, 172
 Лихтенштајн 101
 Луксембург 101
- Мадагаскар 134, 172
 Мађарска 133, 172
 Макао 101
 Малака 172
 Малта 101, 172
 Мароко 74
 Мароко Брит. 172
 Мароко Шп. 48
 Маурицијус 74, 134, 172
 Мексико 74
 Мозамбик 101, 173
 Монголија 173
- Науру 74
 Немачка Зап. 48, 74, 101, 134, 173
 Немачка Зап. Берлин 49, 101, 173
 Немачка Ист. 134, 173
 Непал 134
 Никарагуа 101
 Нова Гвинеја Хол.
 Нова Каледонија 134
 Нови Зеланд 19, 49, 74
 Норвешка 75, 101
- О. У. Н. 19, 75, 135
 Океанија 134
- Пакистан 173
 Панама 75, 135
 Парагуај 75, 135, 173
 Персиски залив 49
 Перу 75, 173
 Пољска 135, 173
 Португалија 173
- Риу-Киу 173
 Румунија 135, 173
 Русија 173
- С. А. Д. 19, 49, 101, 135, 174
 Салвадор 49, 135
 Сан Марино 49, 101, 174
 Сарска област 19, 101, 174
 Сахара Шп. 49, 135
 Света Луција 19, 75
 Св. Пјер и Микелон 135
 Св. Тома и Пренс 101, 173
 Св. Христоф 75

Сејшелен 75
Сомалија Ит. 49, 135
Сомалска обала 135
Судан Ег. 49
Таи-ван 174
Тангер 49, 75
Тимор 101
Того 135
Тристан да Кунха 49
Трст (зона А) 49, 75, 101, 174
Тунис 135
Турска 19, 75, 101
Уругвај 49, 75

Фалкланд о. 75
Фалкланд (деп.) 174
Филипини 19, 49, 75, 101, 135

Финска 75, 101
Фиџи 19, 49, 75
Француска 19, 49, 75, 101, 135, 174
Формоза 101
Хаити 50
Холандија 50, 75, 102, 135, 174
Хонгконг 50
Хондурас 19, 50
Цејлон 102
Чехословачка 135, 174
Чиле 174

Швајцарска 75, 102
Шведска 76, 102
Шпанија 50, 76, 174

ИЗЛОЖБЕ И ДРУГЕ ПРИРЕДБЕ

Друга југословенска филателистичка изложба у Љубљани. 38, 96. — Међународна изложба у Делхију. 53. — Филателистичке изложбе и смотре у ФНРЈ током 1953 године. 84. — Филателистичке изложбе у свету. 122. — Међународна филателистичка изложба у Њу-Делхију поводом стогодишњице индиске поштанске марке. 113. — Правилник II филателистичке изложбе СФС. 127. — II републичка филателистичка изложба СФС у Београду. 138. — II републичка изложба у Београду. 139. — II Југословенска филателистичка изложба. 142. — Прослава 150 годишњице рођендана Л. Кошира. 142. — Београдски дневни листови о другој изложби СФС. 153. — Изложба марака у Хавани. 155. — Филателистичке изложбе. 175.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА ЧИТАЛАЦА

Кад су се у нашим крајевима појавиле прве поштанске марке? 22. — Како су у Југославији таксирана писма, отпремана ваздушном поштом, пре издања југословенских марака за ваздушну пошту? 22. — Кад су и где објављени први стручни чланци о српским маркама? 22.

КРОЗ ФИЛАТЕЛИСТИЧКИ СВЕТ

Чланак проф. Франа Брничевећа у „Филателији“. 14. — Детаљи вредни пажње. 14. — Наше марке на страним тржиштима. 14. — Сто година штампања марака у једној штампарији. 14. — Плави Хаваји. 14. — Нова издања у Француској у 1954 години. 15. — Повлачење из течаја француских марака. 15. — Издање царске Русије са сликама Романова са финским вредностима. 15. — Прва поштанска марка у Данској. 15. — Филателија у школи. 15. — Издавање марака у част ФАО. 15. — Штета опамети човека. 16. — Из енглеских колонија. 16. — Поводом распродаје Фарукове збирке на дражби. 39. — Југословенски писци у швајцарском часопису. 39. — Марке у изгледу. 40, 66. — Из Уједињених Нација. 40. — Фалсификати шпиталске „марке“. 40. — Из Трста — зоне А. 40. — Програм Италије за 1954 годину. 41. — Чудна историја најновијих марака Судана. 41. — Повлачење марака из течаја. 41. — Берлинска конференција 1954. 41. — Програм француских издања за 1954 годину. 65. — Престанак излажења једног доброг часописа у Француској. 65. — Есперански жигови у 1953 години. 65. — Фалсификати немачких издања за Љубљану. 65. — Науру. 65. — Панама слави 50 година своје независности. 66. — Распродаја Фарукове збирке. 66. —

Из енглеских колонија. 66. — Интересантне новине наше поште. 66. — Марке српске поште на Крфу. 92. — Катастрофа авиона у Сингапуру и наши филателисти. 92. — Пошта и филателисти у Аустрији. 93. — Каталог за сабираче марака по мотивима животиња, цвећа и народних ношња. 93. — „Sport-Phila“, 93. — Марке које ће изићи. 93. — Поштовање које Јапанци указују псима. 93. — Једна лепа максимум-карта. 93. — Погрешке у жигу. 98. — Међународни центар за борбу против фалсификата. 120. — Најлепша поштанска спортска марка у 1953 години. 120. — Фалсификати аустријских марака. 120. — За скупљаче марака Јужне Африке. 120. — Увоз — извоз марака у Чехословачкој. 121. — Претстојећа издања у Француској. 121. — Нове марке у Пољској. 121. — Претстојећа нова издања марака 121, 155. — Задарске марке и њихови фалсификати. 121. — Стогодишњица зупчања марака. 121. — Из Израела. 121. — Пут краљице Јелисавете. 122. — Ново филателистичко подручје. 122. — Јубиларни број часописа „Austria-Philatelist“. 122. — Наше марке на страним тржиштима. 122. — Из Пољске. 122. — Слика књижевника пијанице на маркама. 122. — Новости из Израела. 122, 157. — Аеродроми који нису много познати. 123. — Јединствен филателистички докуменат у свету. 154. — Међународни састанак експерата за испитивање марака у Женеви. 154. — Теодор Шампион. 154. — Фалсификати баденских блокова. 154. — Продаја једне специјалне збирке марака. 155. — Новости из Индије. 155. — Нов папир за италијанске марке. 155. — Расписана награда за најлепшу слику богородице на маркама. 155. — ваздушни поштански саобраћај у Швајцарској. 155. — Постанак поштанске службе у Португалији. 155. — Нове марке за ваздушну пошту. 156. — Лажни аерограми Сан-Марина. 156. — Аерограми. 156. — Аерограми Аустралије. 156.

ПРЕГЛЕД ФИЛАТЕЛИСТИЧКЕ КЊИЖЕВНОСТИ

Приручник марака Црне Горе. 151. — Сликосница за мале филателисте. 152. — Цумштајнов каталог за 1955 годину. 152. — Цумштајнов каталог Швајцарска—Лихтенштајн. 153. — Нови каталози за 1955 годину. 153. — Чланци наших сарадника у „В. В. Z.“. 153.

ВЕСТИ ИЗ САВЕЗА

ИЗ САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

Шта је са саветом за издавање марака? 20. — Прослава 150 г. дођења Л. Кошира, идејног творца поштанске марке. 33. — Редовна годишња скупштина СФЈ. 38. — II редовна годишња скупштина СФЈ. 157. — Закључци II редовне годишње скупштине СФЈ. 158.

ИЗ САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

Ново повереништво у Алибунару. 20. — Прослава 200 годишњице у Хоргошу. 21. — Позив на VI редовну скупштину. 25. — Обавештења. 37. — Из подружнице у Ваљеву. 71. — Из подружнице „Врачар“ у Београду. 71. — Из подружнице у Вршцу. 72. — Из подружнице „Сава“ у Београду. 72. — VI редовна годишња скупштина СФС. 94. — Одлуке и закључци VI редовне годишње скупштине СФС. 95. — Нови одговорни и технички уредници и редакциони одбор „Филателисте“. 96. — Годишња скупштина подружнице „Сава“. 96. — Рад Управног одбора СФС. 129. — Нова подружница у Рековцу. 130. — Из Лесковца. 130.

ИЗ ФИЛАТЕЛИСТИЧКОГ САВЕЗА ХРВАТСКЕ

Нова управа Савеза. 131. — Подружница Шибеник прославља десету годишњицу ослобођења Шибеника. 161.

ИЗ САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА МАКЕДОНИЈЕ

Смотра марака у Т. Велесу. 21. — Годишња скупштина Савеза. 131.

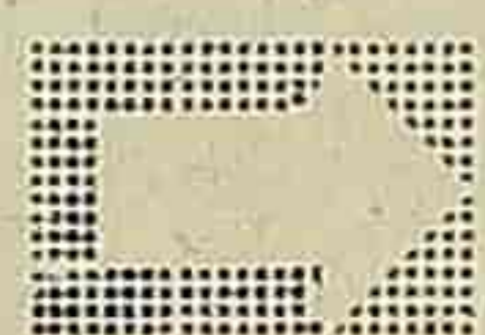
ИЗ ФИЛАТЕЛИСТИЧКЕ ЗВЕЗЕ СЛОВЕНИЈЕ

Нова управа Звезе. 131.

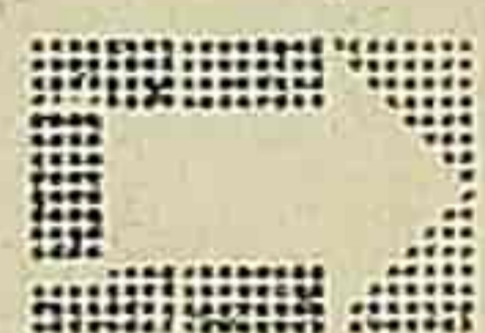
РАЗНО

Из Уредништва. 23. — Допуне цена марака ФНРЈ у Цумштајновом каталогу за 1954 годину. 44. — Цене марака ФНРЈ у Михеловом каталогу за 1954 годину. 102. — Цене марака ФНРЈ у Скотовом каталогу за 1954 годину. 136. — Цене марака у Цумштајновом каталогу за 1955 годину. 167.

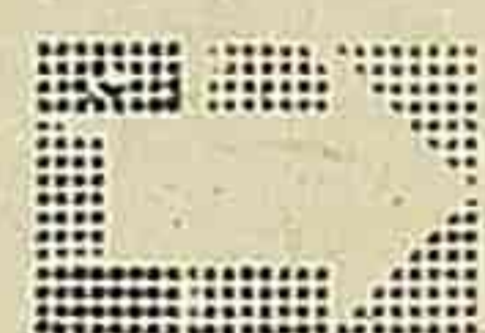
ФИЛАТЕЛИСТИ

Да би могли поунити своје филателистичке збирке ретким маркама и да би их могли допуњавати новитетима, почните да улажете новац на штедну књижицу Народне Банке ФНРЈ.

На уложен новац добијате камату од 5% годишње а за улог јамчи држава. Тајност штедних улога је загарантована.

Нову штедну књижицу као и сва обавештења за улагање и подизање новца можете добити на свакој пошти и у свакој филијали Народне банке.

Народна банка ФНРЈ
Централа за НР Србију

ред. број	године издања	број каталога	Држава	ком.	Цене у францима	
					непоништене	повиштене
169.	1952	654—657	Пољска	4	340.—	195.—
170.	1952	762—763	Португалија	2	165.—	30.—
171.	1952	657—660	Чехословачка	4	290.—	115.—
172.	1952	134	Трст А	1	40.—	40.—
173.	1952	49—54	Трст Б	6	885.—	1.040.—
174.	1952	59—64	Трст Б	6	1.415.—	1.415.—
175.	1952	611—616	Југославија	6	630.—	630.—
176.	1953	386—391	Монако	6	105.—	100.—
177.	1953	51—54 А	Монако	4	705.—	790.—
178.	1953	399	Финска	1	60.—	20.—
179.	1953	365—372	Сан Марино	8	250.—	250.—
180.	1953	100 А	Сан Марино	1	300.—	300.—
181.	1953	955	Француска	1	25.—	25.—
182.	1953	960—965	Француска	6	360.—	100.—
183.	1953	372—375	Шведска	4	300.—	120.—
184.	1953	106—108	Немачка И. З.	3	100.—	75.—
185.	1953	645	Италија	1	40.—	10.—
186.	1953	157	Трст А	1	40.—	40.—
187.	1953	703—705	Пољска	3	245.—	145.—
188.	1953	706—708	Пољска	3	255.—	140.—
189.	1953	706	Чехословачка	1	50.—	30.—
190.	1953	727—729	Чехословачка	3	120.—	—
191.	1953	630—633	Југославија	4	490.—	490.—
192.	1953	1097—1101	Мађарска	5	555.—	155.—
193.	1953	144—148 А	Мађарска	5	840.—	—
194.	1953	1323—1326	Румунија	4	—	—
195.	1954	284—287	Лихтенштајн	4	190.—	—
196.	1954	164—165	Немачка И. З.	2	25	—
197.	1954	733—735	Пољска	3	—	—
198.	1954	747—748	Пољска	2	—	—
199.	1954	385—386	Шведска	2	190.—	60.—
200.	1954	547	Швајцарска	1	75.—	75.—
201.	1954	765—767	Чехословачка	3	195.—	—

S. Manželej

Činjenice govore

Moju kritiku 8 i 9 sveske „Priručnika maraka Jugoslovenskih zemalja” vrlo je oštro, žučno i na neuobičajeni način napao Dragan Novak iz Zagreba u br. 11 i 12/52 i 1—2/53 „Filateliste”.

Da li je ovakva ocena moje kritike ispravna? Ocenu opravdanosti navoda D. Novaka prepuštam čitaocima, naročito onima stručnijim.

Pre nego što bih prešao na pojedine slučajeve, koje Novak navodi, smatram za potrebno da učinim nekoliko opštih primedaba.

I) Kad sam naveo postojanje nekog nedostatka, netačnosti ili greške u Priručniku, nisam ulazio u razloge njihova postanka. Ovo stoga što je za korisnika Priručnika sve ovo potpuno beznačajno. Važno je da li je koje mesto Priručnika tačno i ispravno izloženo i da li se na ta mesta mogu pouzdano da oslone.

II) Štamparske greške prestaju uopšte da budu greške, čim se kao takve objave

zasebno, — recimo na kraju knjige, a ostaju greške, ukoliko se kao takve ne označe. Ovo iz razloga što Novak greške Priručnika u prikazu zupčanja i neke druge smatra štamparskim greškama tj. nečim što ne zaslužuje pažnju i kritiku.

III) Kod svakog slučaja, gde sam utvrdio postojanje propusta ili greške, dao sam i obrazloženje i argumentaciju. Svako moje tvrđenje može da se eventualno obesnaži pružanjem jačih argumenata i ubedljivijih činjenica, a ne jednostavnim negiranjem mojih izlaganja.

IV) Neki navodi D. Novaka na prvi pogled mogu da izgledaju kao opravdani. Međutim, prava vrednost tih navoda može se oceniti samo putem upoređenja istih sa tekstom moje kritike, a ponekad i sa samim Priručnikom. Ovo stoga, što Novak ponekad potpuno izopačuje moj tekst ili mu pripisuje nešto što uopšte nisam tvrdio, naprimer u dalje navedenim slučajevima pod br. 4, 5, 12 i 17.

V) Pri oceni ispravnosti navoda D. Novaka treba uzeti takođe u obzir i ton njegovog pisanja, a isto tako i brojne primedbe upućene mojoj ličnosti, kao što su: a) da sam tobož imao neki cilj što nisam naveo ime pisca Priručnika (vidi dalje slučaj pod 1); b) da sam se „izmučio u traženju grešaka”; c) da „suvereno utvrđujem”; d) da se „nisam uzrujavao“ na greške Filateliste”; e) ili takav izraz „no da ga umirimo” — koji se odnosi na mene, i tome slično. Da li su takvi izrazi umesni i dopušteni u jednoj stručnoj raspravi i da li i kome služe na čast, prepustam oceni čitalaca.

VI) Kad sam pisao svoju kritiku, pojedina tretirana pitanja raspravljao sam sa nekim našim istaknutim filatelista, što sam i naveo na kraju kritike (180—II).

Pošto je moja pritika štampana u više brojeva „Filateliste” u 1952 godini, radi lakšeg snalaženja čitalaca navodim kod svakog slučaja, u zagradama, stranu časopisa i, rimskim brojem, kolonu, gde sam taj slučaj prikazao.

S sad prelazim na pojedine slučajeve, koje navodim istim redom kao i Novak.

1) Novak optužuje da „savršeno ignorisem pisca”, tj. da nigde u svojoj kritici ne pominjem njegovo ime. Optužba je potpuno neosnovana. Dovoljno je uzeti u ruke svesku 8 Priručnika. Za javnost Priručnik je delo kolektivnog rada, izdato od strane FSH, sa Novakom kao glavnim urednikom i sedmoricom članova uređivačkog odobora i uz sudelovanje drugih mnogobrojnih saradnika (kako je navedeno u predgovoru). Dakle, nigde nije navedeno ime D. Novaka kao isključivog pisca. U svesci 9, doduše, na naslovnoj strani stoji: „Sastavio Dragan Novak”; međutim, ni na korici sveske 9 ne nalazi se ime D. Novaka, tako da se on ni ovom sveskom ne može koristiti kao dokazom za ispravnost spomenute optužbe. Pod takvim okolnostima uzdržao sam se da navedem ime Novaka, jer sam hteo da izbegnem svaku ličnu notu.

2) Kao nedostatak Priručnika smatram osustvo naročitog „Uvoda” (71—II), Novak se slaže s ovim gledištem i sva dalja njegova izlaganja ne mogu izmeniti suštinu ovog pitanja.

3) Smatram da su prigodne marke br. 289 i 290 izdate za II filatelističku izložbu (u promenjenim bojama) samo marke pripremljene, ali ne i stavljene u promet u staroj Jugoslaviji (72—I). Novak smatra da su to redovne marke stare Jugoslavije, kao što je to inače i navedeno u Priručniku. Ovde nisu u pitanju činjenice, nego filatelističko tumačenje činjenica.

4) Novotisak avionskih maraka iz 1941 g. nema nikakve veze s prethodnim slučajem, gde su u pitanju marke pripremljene, ali ne i stavljene u promet, iako

Novak vezuje ova dva slučaja. Iz praktičnih razloga uobičajeno je da se novotisak katalogizira radi upoređenja s originalnim izdanjem. I Priručnik, sasvim opravdano, u obradi originalnog izdanja ovih maraka (str. 103—14 sv. 9) spominje novotisak i čak navodi i njegove karakteristike... Međutim, Priručnik je ovde stao na pola puta i nije spomenuo zupčanje novotiska, što sam, uz detaljnije obrazloženje, i izneo u svojoj kritici (123—I). Blagodareći ovom propustu Priručnika filatelistička javnost ostala je bez ikakvih podataka o zupčanju novotiska (a uz to i dobila pogrešne podatke o zupčanju originala). Novak mi prebacuje pogrešan stav samo zato što sam konstatovao propust u pogledu zupčanja. Osim toga Novak izopačuje moje reči, kad tvrdi „kad tretiram novotisak posve ravnopravno sa službenim izdanjima stare Jugoslavije”. Ovde je, svakako, potrebno uporediti tekstove Novakov i moj.

5) Smatram za krupan nedostatak Priručnika što nije pregledan, radi čega je otežano njegovo korišćenje. Kao primer naročito nepregledne obrade naveo sam strane 116—119 u sv. 8 i str. 129—139 u sv. 9, uz detaljnije obrazloženje (71—I). Novak piše: „tvrdim da su za obične smrtnike upravo te strane vrlo pregledne”. Primećujem da je Novak, citirajući moje navode, prikazao ih u potpuno izopačenom obliku i pripisao mi razne apsurdnosti koje nisam napisao. Naime u tri poslednja reda na str. 272 i prva 2 reda na str. 273 iz 1952 g. I u ovom slučaju svakako je potrebno da se uporede tekstovi. A za ocenu objektivne vrednosti Novakavog izraza „ja tvrdim”, treba uporediti ovaj izraz sa sličnim izrazom „ja držim”, o kome je reč dalje, pri raspravljanju slučaja pod br. 12.

6) U kritici pojedinih slika naveo sam (96—II), pored ostalog, da sl. 415 na str. 101 sv. 9 ustvari je reprodukcija falsifikata poznate greške „JUGOSLAZIJA”. Novak primećuje da ovakim tvrđenjem nisam sebi „uštedeo blamažu” i da je moje tvrđenje „insinuacija”, jer sl. 145 ne prikazuje falsifikat nego original, pri čemu je na klišeu retušem pojačana mrlja da greška dođe do izražaja. Iako se ovde, na prvi pogled, radi o dvema različitim stvarima, u suštini se sve svodi na jedno isto. Korisnicima Priručnika je svejedno da li im se pruža prava slika falsifikata ili falsifikovana slika originala. Namerno

Pretplatnicima i dužnicima!

Šaljite pretplatu i dug za časopis! Obustavljeno je slanje časopisa svima onima koji su dužni preko 100.— dinara.

upotrebljavam izraz „falsifikovana slika”, jer je retuširanje tako nevešto i grubo izvedeno, da potpuno izopačava konture prave greške, a retuširano mesto je upadljivo i izgleda upravo onako kao i na falsifikovanoj marci.

7) Raspravljajući o kvalitetu klišeja u Priručniku našao sam da su 5 slika u sv. 8 (sl. 23, 104, 171, 172 i 173) potpuno nerazumljive (96—I) i zato neupotrebljive. Novak ne osporava ovu činjenicu, jer piše: „da smo zbog mutnih i nejasnih slika u 8 svesci bili vrlo neugodno iznenađeni”. Svakako je za žaljenje da posle ovakve konstatacije, ove slike nisu bile odstranjene i zamenjene bolje izrađenim. Sve ostalo što piše Novak o neuspelim slikama ne menja suštinu pitanja. Bolje slike u sv. 9 na koje se Novak poziva, ne mogu učiniti da neuspele slike u sv. 8 postanu upotrebljive. Međutim, i u sv. 9 ima neupo-

trebljivih slika, napr. sl. 331 i 415. Moje savete o izradi reprodukcija samog pretiska i o kliširanju grešaka Novak naziva deplasiranim.

8) Govoreći o izboru slika, objavljenih u Priručniku, primetio sam da ima 9 nepotrebnih i 15 slika koje ne izgledaju potrebne (96—I). Novak ovo ne osporava i objašnjava da su klišeji uvršćeni „samo zbog toga što smo ih imali od ranije”. Priručnik nije vreća, u koju se trpa sve što se nađe pri ruci. Svaka slika, kao i svako tekstualno objašnjenje mora se brižljivo odabrati. Međutim, Priručnik je propustio, pored ostalog, da navede slike, koje su prikazane čak i u katalogu Yvert-a, naimе 2 tipa pretiska od 20 i 30 din. na invalidskim markama (br. 23 i 24, str. 31, sv. 8). Da li ovo treba smatrati propustom?

— Nastaviće se —

Kroz filatelistički svet

IZDATE MARKE DO 1954 GODINE

Prema Yvert-u za 1955 godinu izdato je u svetu: 58.667 maraka za redovne poštanske potrebe, 23.965 maraka prigodnih i sa doplatkom, 5.024 maraka za vazдушnu poštu, 3.415 spomen maraka za vazдушnu poštu, 6.458 porto-maraka i 10.708 raznih drugih maraka; svega 108.237.

IZ ZONE A SLOBODNE TERITORIJE TRSTA

Od paketskih maraka od 1000 L. izdato je 8.500 komada sa češljastim zupčanjem i 20.000 komada sa liniskim zupčanjem.

Kao poslednje izdanje za tu zonu, s pretiskom FTT su dve marke INTERPOL od 25 i 60 L. Celokupno izdanje ovih maraka od 220.000 pari bilo je rasprodato već prvog dana. Za kratko vreme cena im se popela na dvostruku nominalnu vrednost.

PROMENA IMENA NA MARKAMA RUMUNIJE

Na novim markama Rumunije ne stoji više u imenu „ROMANA”, već „ROMINA”.

NOVA MONETA U GRČKOJ

Kurs nove monete Grčke je 30 dragma za 1 dolar.

INDIJA FRANCUSKA

Kraj francuskih pošta u Indiji! Samo će pošta u Pondišeriju, izgleda, funkcionisati sve dok tamo još bude francuskih predstavnika. U Parizu je obustavljena prodaja maraka Francuske Indije 29 oktobra.

FRANCUSKI GRBOVI

Francuske marke sa grbovima počele su izlaziti 1943 godine. Sa sedam maraka, koje su puštene u tečaj u toku novembra. Izdato je svega 35 tih maraka sa raznim grbovima. Još ostaju svega četiri, pa će se serija s grbovima završiti; to su grbovi provincija: Marche, Roussillon, Comte de Foix i Comtat venaissin. Ove četiri marke pojaviće se u toku 1955 godine.

POLJSKE MARKE SA DIVLJIM ŽIVOTINJAMA

U pripremi su u Poljskoj marke sa slikama divljih životinja: 45 gr. sa slikom evropskog bizona, 60 gr. sa slikom loša, 1.90 Zl. sa slikom gemze i 3 Zl. sa slikom dabra.

BRAPEX III NEĆE SE ODRŽATI

„Le Timbre” donosi vest da je međunarodna filatelistička izložba „Brapex III”, koja je trebala da bude priređena u Sao Paulu, morala biti otkazana.

POVLACENJE IZ TEČAJA FRANCUSKIH MARAKA

6 novembra 1954 povučene su iz tečaja marke:

- 12 F. Jumjèges
- 12 F. Marechal Leclerc
- 12 F. Marechal de Lattre
- 15 F. Debarquements
- 15 F. Stanay
- 30 F. Tournus

Serijska znamenitosti iz XIII—XX veka.

Biće povučene iz prodaje 19 februara 1955 g. ove marke:

- 50 c. ultramarin, crvena i žuta (Picardie)
- 70 c. crvena, ultramarin i žuta (Gas-cogne)
- 80 c. ultramarin, crvena i žuta (Berri)
- 1 F. crna, crvena i žuta (Potion)
- 2 F. smeđe-crvena, ultramarin i žuta (Champagne)
- 3 F. crvena, ultramarin i žuta (Dau-phiné)
- 5 F. ljubičasta (Marianne de Gandon)
- 12 F. crvena (Legija časti)
- 15 F. plava, crvena i sivo-plava (Saint-Cyr)
- 18 F. smeđe-jorgovanasta, crno-plava i plava (Versailles)
- 18 F. plava i zelena (Villandry).

POVLAČENJE IZ TEČAJA MARAKA ZAP. NEMAČKE

31 decembra biće povučene iz tečaja: 16 vrednosti iz serije „brojke” iz 1951—2 godine; — od 1, 2, 3 i 5 M. tipa Holsten-tor Libeka iz 1948 godine; — marka za-robjenici iz 1953 godine; 2 marke IFRA-BA iz 1953 godine; — dobrotvorna serija iz 1953 godine.

MARKE ZA POTVRDU PRAVA NA LEDENA POLJA JUŽNOG POLA

Kako piše „Le Timbre” pored Austrai-rije, koja je izdala 5. XI. jednu marku sa slikom izvesnog dela ledenih polja i s amblemom uprave antarktičnih poslova, i Čile će izdati 4 marke: dve za redovnu poštu od 1 i 2 P. i dve za vazдушnu poštu od 10 i 100 P.

JEDAN POGREŠAN ŽIG NA NAŠOJ POŠTI

Za naše sabirače žigova donosimo sliku žiga pošte Bitolj od 16 januara 1923 g. s

pogresnim imenom mesta u ćirilici „Vi-TOLJ”.

MARKE KAO IZAZIVAČI SUKOBA

Neke su marke, baš kao i neki ljudi, doživeli žalosnu slavu, time što su postali izazivači sporova.

1900 godine marka Dominikanske Repu-blike, koja prikazuje ostrvo Hispaniolu, sa granicama Dominike tako ucertanim, da se pružaju i na teritoriju, koju su Haiti smatrali da njima pripada, učinila je da dođe do nezvaničnog rata između te dve zemlje. Tu i tamo je bilo čarkanja sve do 1937 godine, koje godine su 12.500 Haićana prešli spornu granicu, te bili uništeni od protivnika. Spor je konačno okončan 1938 godine. (Yver br. 93—101).

U 1902 godini, marka Nikarague, koja prikazuje dimeći vulkan Momotombo, ra-splamtela je diskusiju oko trase po kojoj će se kopati Panamski kanal. Uticajni krugovi u Washingtonu dokazivali su da kanalu, ne preti nikakva opasnost od vul-kana, ako bude prokopan kroz Nikaragvu. Ali su pretstavnici Paname svima senato-rima razdelili ove marke, na kojima je sama poštanska uprava Nikarague pika-zala dimeći vulkan. Kada su pak izneli i činjenicu, da je samo nekoliko nedelja ranije došlo do erupcije vulkana Momo-tombo, senat je izglasao da se kanal pro-kopa kroz Panamu. (Yvert, br. 121—133).

Kada je, 1930 godine, Španija izdala marke sa likom „gole Maje” u čast umet-nika Goje, a povodom izložbe u Sevilji, španska poštanska uprava bila je preplav-ljena protestima iz celog sveta. Između ostalih, jedan Švajcarac je izjavio: „Mi-lioni nevine dece sakupljaju marke!” Špa-nija ne samo što je odbila da povuče mar-ke iz opticaja, nego je još i povećala ti-raž. (Zumstein, br. 459—461).

Diplomatski odnosi između Engleske i Argentine bili su ugroženi 1933 godine, kada je Engleska izdala seriju maraka povodom stogodišnjice svoje vladavine nad Falklandskim ostrvima. Argentina, koja je takođe polagala pravo na ova ostrva, odbila je da prizna marke, i izdala je svoju marku, koja pokazuje da odnosna ostrva njoj pripadaju. Spor, koji još i da-nas traje, često se naziva „bitka marka-ma”. (Yvert, br. 63).

PROGRAM IZDANJA FRANCUSKE ZA 1955 GODINU

Državni sekretarijat za PTT objavio je program izdanja za Francusku za 1955 go-dinu; predviđa se 38 raznih maraka:

1) Četiri marke s grbovima, koje smo objavili već napred u ovom odeljku.

2) Šest maraka iz grupe naselja i spo-menici: 6 F. (Bordo), 8 F. (Marselj), 10 F. (Nica), 12 F. (Cahors), 18 F. (Uzerche) i 20 F. (neko mesto iz departmana Outre-Mer).

3) Jedna marka iz serije luksuznih pro-izvoda: 25 F. (rukavičarstvo).

4) Serija od 6 vrednosti sa slikama pronalazača: Lebon (svetleći gas), Apper (konzervisanje hrane), Thimonnier (šivaće mašine), Sainte-Claire Deville (fabrikacija aluminijuma), Martin (fabrikacija čelika), Chardonnnet (veštačka svila).

5) Serija od 6 vrednosti, s doplatkom u korist Crv. Krsta, sa slikama slavni ličnosti: Filip Avgust, kralj Francuske, — Malherbe, pesnik iz XVI stoleća, — Vauuban, vojni inženjer, — Vergennes, državnik, — Laplace, matematičar i astronom, — Renoir, slikar.

6) Za Dan marke (sa doplatkom).

7) Za 50 godišnjicu međunarodnog rotarijanstva.

8) Za 10 godišnjicu ukidanja izgnaničkih logora.

9) Za elektrifikaciju železnica.

10) Jacquemart de Moulins.

11) Jacques Coeur

12) Maryse Bastié

13) 200 godišnjica smrti Saint-Simon-a.

14) 50 godišnjica smrti Žila Verna.

15) 200 godišnjica rođenja Floriana.

16) Stogodišnjica smrti Gerard de Nerval.

17) Telekomunikacije i televizija.

18) Spomenik izgnanstva u Struhof-u.

19) Serija Crv. Krsta (dve marke s doplatkom).

PROGRAM IZDANJA MARAKA ZA 1955 GODINU U KANADI

Za 1955 godinu objavljeno je da će biti izdato sedam maraka: 1) za redovnu seriju jedna marka od 10 c. koja će zameniti sadašnju marku i prikazivaće scenu iz antarktičnih krajeva s jednim Eskimom lovcem; — 2) u aprilu izdaće dve marke sa slikama životinja, u cilju očuvanja divljači u Kanadi; — 3) jednu jubilarnu marku Alberta i Saskačevana; — 4) jednu marku za međunarodni slet skauta, koji će se održati u Kanadi; — 5) dve vrednosti sa slikama predsednika ministarstva Charles Tupper-a i Richarda Bedford Bennet.

NAREDNA IZDANJA U SAD

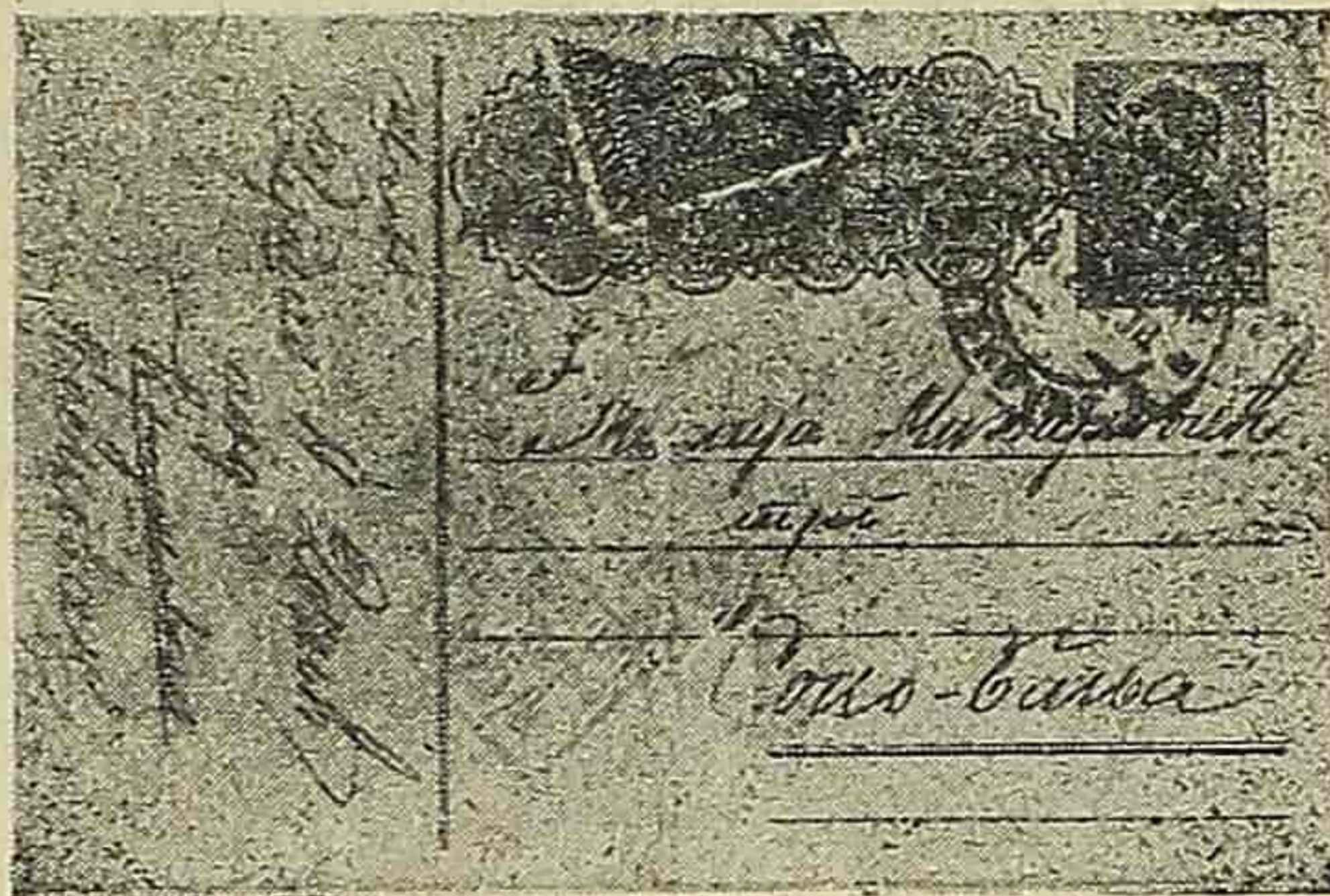
U Sjedinjenim Američkim Državama predviđena su izdanja maraka: za stogodišnjicu državnog koledža u Mičigenu i državnog univerziteta u Pensilvaniji; — za pedesetogodišnjicu međunarodnog rotarijanstva; — za stogodišnjicu osnutka Soo Locks-a u Mičigenu.

DVA NOVA IZDANJA U INDIJI

Najavljena su dva nova izdanja maraka u najskorije vreme: 1) Za stogodišnjicu Lokmanya Bal Gangadhar Tilaka, narodnog heroja, koji je prvi proklamovao pravo svoje zemlje na nezavisnost; — 2) Za 50 godišnjicu međunarodnog rotarijanstva.

JEDNO DO SADA NEPOZNATO POLOVLJENJE

Član podružnice Žika Đorđević iz Soko Banje — poslao nam je veoma interesantnu dopisnicu iz vremena okupacije Srbije. Karta je predata u Leskovcu 8. IV. 1942 godine i upućena za Soko-Banju gde je prispela 9. IV. 1942 godine. S obzirom da je u to vreme povišena tarifa za dopisnice na 1,50 dinar — a karta je imala

vrednosnicu od 1.— dinar, pošta prispeća u Soko Banji prilepila je umesto potrebne porto marke od 1.— dinar u nedostatku iste, marku od 2.— dinara sa pretiskom „SERBIEN” diagonalno polovljenu. — Ovo je danas jedini poznat primerak takvog polovljenja sa pomenute pošte. Drugu Đorđeviću se zahvaljujemo na saopštenju.

ZNATNA POMOĆ FILATELISTIMA...

Drug. inž. Verner Mirko iz Novog Sada nam saopštava, da je posle dugotrajnih eksperimenata uspeo da upotrebom mešavine raznih kemikalija pronađe sredstvo, koje sa potpunim uspehom odstranjuje svaki trag pred rat upotrebljavanog „Filafix” lepka za neponištene marke. — Poznato je da su sa tim, tada jako reklamiranim lepcima za marke mnogi filatelisti i kod nas nastradali, jer je lepak posle izvesnog vremena ostavio znatan trag na marki koji je kasnije postao vidljiv i sa prednje strane marke. — Proces odstranjivanja masnih mrlja prilično je složen, ali je potpun i u najtežim slučajevima, jer svaku mrlju od pomenutog falca odstranjuje bez ikakvog traga i negativnog dejstva na originalno gumiranje marke.

Prema vrsti hartije i prema kvalitetu štamparske boje primenjuju se razni metodi odstranjivanja tih mrlja, pri čemu igra veliku ulogu redosled primenjivanja kemikalija i vreme kroz koje se marka izlaže dejstvu pojedinih sretstava za odstranjivanje tih masnih mrlja.

Kod izvršene probe na 250 komada jako stradalih primeraka drugu Verneru je uspelo da potpuno odstrani masne mrlje sa 247 komada, dok je na 3 komada osta-

lo sasvim neznatih tragova tog lepka, što će se prema mišljenju druga Vernera moći primenom još nekih kemikalija također eliminisati. Očišćeni komadi su potpuno sveži kako u boji, tako i po sjaju hartije, a gumiranje na istima niti u najmanjoj meri se nije promenilo.

ПРВА ИЗЛОЖБА МАРАКА САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Приликом прославе десетогодишњице ослобођења Сарајева, на дан 6 априла 1955 г., Савез филателиста Босне и Херцеговине приредиће у Сарајеву своју прву изложбу марака.

Ближе податке о програму изложбе и о року за пријаве и слање изложака СФБиХ објавиће накнадно.

Уредништво сматра да би требало да сви наши читаоци и чланови СФС узму учешћа на овој изложби и да помогну братски СФБиХ, те да ова изложба постигне жељени успех. Ова изложба ће, захваљујући заузимљивости данашњих руководиоца Савеза, уздићи још више филателију у Босни и Херцеговини и учврстити њен углед међу југословенским филателистима, који су били уздигли на завидну висину ранији наши угледни филателисти из Сарајева, Тузле, Бањалуке и других места.

ПРВА ФИЛАТЕЛИСТИЧКА СМОТРА У БИТОЉУ

Поводом прославе десетогодишњице ослобођења Битоља, филателистичка подружница у Битољу приредила је 4 новембра 1954 своју прву смотру, која је по својој обимности материјала доста скромна, а то ради тога што Подружница није располагала већим бројем витрина. Петнајест витрина је испуњено извадцима из збирки трију филателиста из Битоља.

За ову изложбу Подружница је израдила лепу изложбену коверту, а Генерална дирекција ПТТ одобрила је изложбени жиг.

Међутим, сви напори, воља и одушевљење чланова помућени су једним незгодним поступком одговорних лица из Дирекције ПТТ Скопље, који су се службено затекли у Битољу при отварању изложбе. Они су наредили да се изложбени жиг повуче у тамошњу пошту и да се тамо жигошу све пригодне коверте, као и сва остала писма и дописнице, уместо да жиг остане за време трајања изложбе у просторијама, где је иста приређена. Питамо се да ли је овај жиг одобрен за саму изложбу, и ради ње, или пак за овдашњу пошту!

Б. О.

ПРИГОДНИ ЖИГОВИ

ZAGREB. — 20 — 24. X. 1954

У веzi објаве пригодног жига за Збор лећника Хрватске дајемо још и слику и опис жига. Облик жига прстенаст, вел. 35¹/₂/28 mm. У средњем делу жига је слика једног дела старог Загреба, а испод тога Ескулапов штап са змијом, између лаворових гранчица. У прстену је натпис „ZBOR LIJEČNIKA HRVATSKE“; изнад слике Загреба је у 2 хоризонтална реда „ZAGREB / 20.—24. X. 1954“; испод лаворових гранчица су јубиларне године „1874.—1954.“ Нацрт жига израдио је Fr. Ivkanec. Жиг је употребљаван на пошти Загреб 1. Боја жига црна.

ŠIBENIK. — 3 — 7. XI. 1954

Објаву пригодног жига за Десетогодишњицу ослобођења Шибеника и петогодишњицу његове филател. подружнице допуњујемо сликом жига и необјављеним подацима. Жиг је округло, вел. 35¹/₂ mm. Горњи део жига је уоквирен траком, која се с обе стране жига увија око лаворових гранчица,

а затим иде повијена преко жига и уквире слику старог Шибеника и петокраке звезде испод њега. Текст у траци у горњем лuku „I. IZLOŽBA MARAKA“, а паралелно с њим у лuku „U OKVIRU PROSLAVE“; у доњем делу траке преко жига 10. GOD. OSLOBOĐENJA ŠIBENIKA“; у доњем делу прстена „5. GOD. OSNUTKA PODRUŽNICE“; у увоjcima траке јубиларне године: лево „1944“, десно „1954“. Датум непромениљив у доњем segmentу „3—7. XI. 1954“, а изнад њега име места „ŠIBENIK“.

BITOLJ — 4. XI. 1954

За прославу десетогодишњице ослобођења Битоља одобрила је Gener. дирекција ПТТ реш. Br. 9866 од 27. X. 1954 употребу пригодног жига за време смотре марака приређене у част прославе ослобођења. Жиг металан, ручни. Употребљаван на изложби, па на пошти Битољ. Облик жига прстенаст с развијеном заставом преко њега; величина жига 36/23 mm. Застава с десне стране прелази spoljni оквир жига. У горњем делу

prstena su jubilarne godine „1944—1954“; na zastavi u tri reda „10 GODINI OD/O-SLOBODUVANJETO/4. XI. 1954“; u donjem delu prstena „BITOLA“. Datum nekretan. Boja žiga crna (mastiljava).

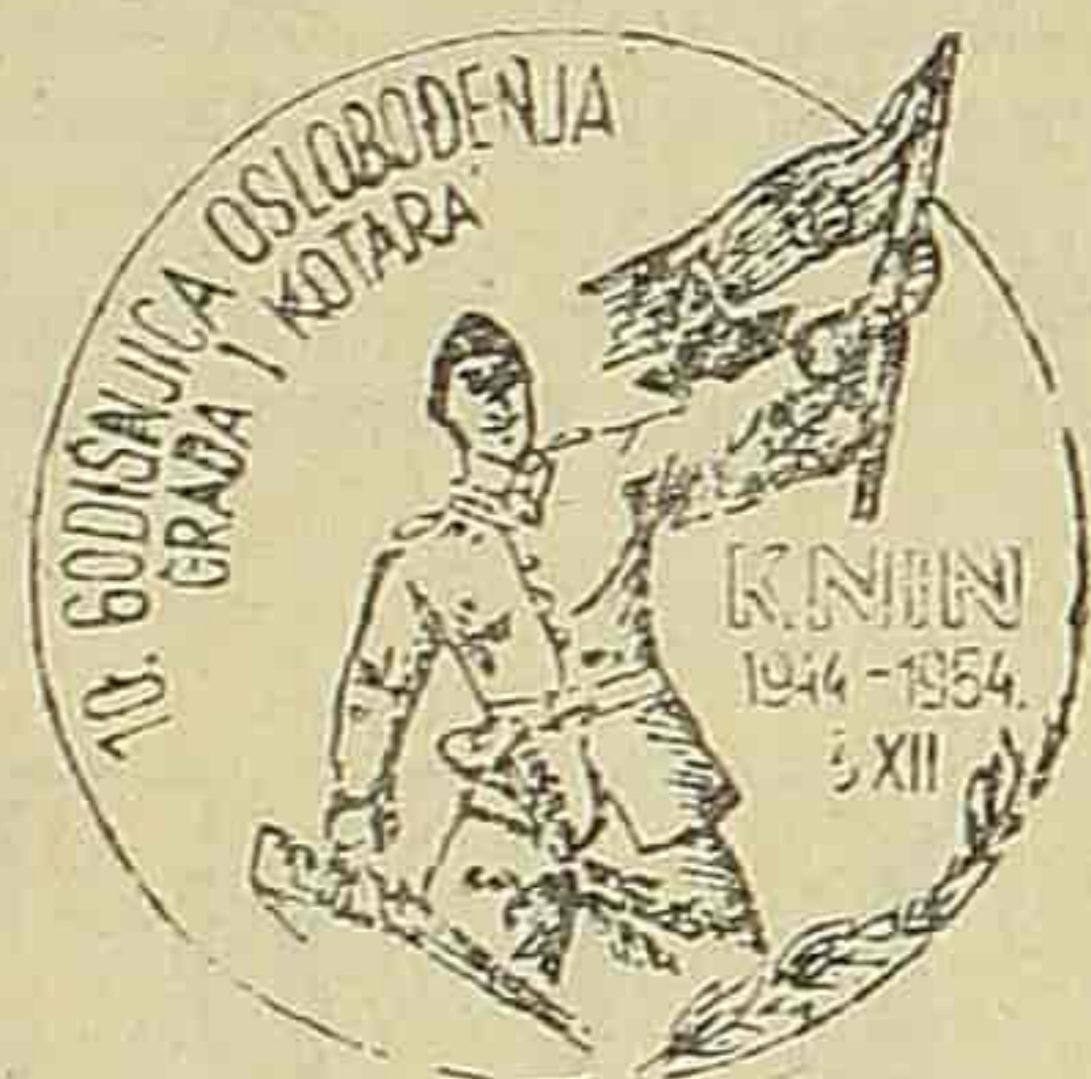
ZAGREB. — 29. XI — 5. XII. 1954

Za Prvu omladinsku filatelističku izložbu u Zagrebu, priređenu u čast Dana republike, odobrila je Gen. direkcija PTT

njim, između bukčinja „ZAGREB“; u kružnom polju u vrhu, u luku „U ČAST“; u sredini, u dva reda „DANA/REPUBLIKE“. Datum nekretan. Boja žiga crna. Crtež izradio Franja Ivkanec iz Zagreba.

KNIN. — 3. XII. 1954

Za proslavu desetogodišnjice oslobodjenja grada i kotara Knina odobrila je Gen. direkcija PTT rešenjem Br. 10548 od 20.

rešenjem Br. 10184 od 8. XI. 1954 upotrebu ovog prigodnog žiga. Žig je metalan, ručni; upotrebljavan na pošt. ispostavi na izložbi u Poštanskom muzeju u Zagrebu. Oblik žiga okrugao; prečnik 40¹/₂ mm. Veći deo spoljnog okvira je venac od lišća; unutarnji okvir je liniski iz tri dela, iz koga su u donjem delu izdvojene dve bukčine, a u gornjem po jedan listić. Tekst u vrhu žiga, u okvirnom luku „1. OMLADINSKA“, u drugom, kružnom redu „FILATELISTIČKA IZLOŽBA/29. XI. — 5. XII. 1954.“; iznad datuma, paralelno s

XI. 1954 upotrebu prigodnog žiga na pošti u Kninu na dan 3 decembra 1954. — Žig je metalan, ručni; jednokružan, s prečnikom 33 mm. U sredini žiga je crtež partizana s razvijenom zastavom sa petokrakom zvezdom u uzdignutoj levoj ruci i s puškom u desnoj ruci; ispod njega s desne strane je lovorova grančica. S leve strane u luku u dva reda je tekst „10. GODIŠNJICA OSLOBODENJA/GRADA I KOTARA“; s desne strane, ispod zastave, u tri reda „KNIN/1944—1954/3. XII“. Boja žiga crna.

Питања и одговори

Б. Штавланин. — Качулице — Горичани — Чачак. — **О филателистичкој вредности аустриске дописнице с аустриском марком за ратну пошту поништеном жигом српске војне поште на Солунском фронту.**

Прегледане су све три аустриске дописнице од 8 X., које су све послате из Чачка (9. II и 16. IV. 1917 и 7. V. 1918)

за Борисава Штавланина, који се налазио на Солунском фронту као војни обвезник. Прва дописница (која вас нарочито интересује и коју сте обележили са бр. 1) нема жига полазне поште у Чачку, а друге две имају жиг К. и К. Etappenpostamt / ЧАЧАК. Прва дописница, и ако прошла кроз две цензуре, стил је на Солунски фронт са непони-

штеном К. и К. FELDPOST-а марком од 2 х. са сликом цара Карла, па је тамо код српске војне поште бр. 801 поштар поништио непоништену марку својим жигом. — То се чини на поштама, кад писма или карте пристигну с непоништеним вредносницама. И није редак случај и код других држава, да се нађу марке једне државе поништене жигом друге државе.

И дописнице, и марке, и жигови на овим картама су сасвим обични, — без велике вредности. Жигови аустријске поште у Чачку, као и српских војних пошта на Солунском фронту, — бр. 801, а нарочито бр. 999 — врло су чести, те за скупљаче жигова немају нарочиту важност.

Једина ствар која је од вредности јесте ипак на оној карти бр. 1, а то је марка од 2 х. на њој. Код ње нисте приметили што јој даје већу вредност, а то је набор хартије преко доњег левог угла, ради чега заслужује да јој се поклати већа пажња.

А. П.

Г. П. — Београд — пита: Да ли су на II филателистичкој изложби СФС у Београду употребљавана два пригодна жигова?

На изложбеној пошт. испостави нису употребљавана два жигова, али сте

тачно приметили да се отисци пригодног жигова употребљеног на изложби разликују од цртежа отштампаног у часопису бр. 10—12 у одељку „Пригодни жигови“. На отисцима изложбеног жигова постоје две грешке: у натпису у трацици стоји „С. Ф. С. СРБИЈЕ“ (са сувишним „С“ после „Ф“), а у датуму „ОК-ТОВРА“ место „ОКТОБРА“, а на отиску у часопису је ова друга грешка отстрањена. У првом жигову је лева вертикална страна „0“ (нуле) пресечена (оштећена), код другог тог оштећења нема.

Још се отисак изложбеног жигова разликује од отштампаног жигова у неким појединостима, од којих нарочито падају у очи: заставица у „5“ у броју „150“ је скоро на целој дужини подједнаке дебљине, а у отиску у часопису је с доње стране заобљена; — у речи „СРБИЈЕ“ у трацици слово „Ј“ је на изложбеном отиску у доњем крају благо повијено, а у другом је у прелому; — после речи „БЕОГРАД“ је у првом жигову тачка, а у другом запета.

Слажемо са с мишљењем да у пригодном жигову СФС није требало да буде грешака.

Боја жигова је одобрена и употребљавана на изложбеном шалтеру само црна.

А. П.

Нове МАРКЕ

AVGANISTAN

1) IX. 1954. — За 36 godinu nezavisnosti izdate su 2 marke s alegor. slikom i sa slikom Nadir šaha u medaljonu: 35 p. svetlo-ružičasta i 125 p. ultramarin.

2) IX. 1954. — Za narodni praznik Pashounistana izdate su 2 marke; 35 p. tamno-smeđa i 125 p. mlečno-plava, sa slikama neke povorke.

3) 25. X. 1954. — Za Dan Ujedinjenih nacija izdate su 2 marke (zupčane i nezupčane) s istom alegor. slikom: 35 p. ružičasta i 125 p. ultramarin.

4) X. 1954. — U korist Crv. polumeseca izdata je 1 marka (zupčana i nezupčana): 20 p. plava i crvena.

ALŽIR

1) 15. X. 1954. — Marka za redovnu poštu od 12 fr. smeđa, izrađena u tipografiji, sa slikom Patio iz muzeja Bardo u Alžiru.

2) 30. X. 1954. — Dve marke Crv. krsta.

3) 12. XI. 1954. — Za uspomenu na Sv. Augustina, episkopa u Hippone-u, povodom 16 stogodišnjice njegovog rođenja, s njegovog slikom: 15 f. smeđe-crna.

ARGENTINA

IX. 1954. — O stogodišnjici žitne berze u Buenos-Airesu: 1.50 P. sivo-crna, sa slikom devojke sa snopom žita.

AUSTRALIJA

1) 3. XI. 1954. — Izdanje maraka za afirmaciju prava Australije na Antartik: 3 1/2 d. plavo-

crna (amblem australiske ekspedicije za istraživanje Antartika).

2) 1. XII. 1954. — Propagandna marka za XVI olimpske igre u Melburnu u 1956 godini: 2 Š. plava s prigodnim natpisima.

AUSTRIJA

1) 29. IX. 1954. — Za Drugi međunarodni kongres za katoličku versku muziku: 1 Š. crveno-smeđa sa slikom velike orgulje u kapeli Sv. Florijana u Gornjoj Austriji.

2) 1. XII. 1954. — Za Dan marke izdata je jedna marka sa slikom jedne šalupe za prevoz putnika između Ulma i Beča u prvoj polovini XVIII veka, sa doplatkom u korist filatelije: 1 Š. — 25 gr. zelena.

AFRIKA JUGOZAPADNA

15. XI. 1954. — Serija maraka za redovnu poštu: 1 d. smeđe-crvena (dama — jeleni na steni), 2 d. sepija (bela dama na steni), 3 d. smeđe-ljubičasta (lov na nosoroge), 4 d. maslinasta (beli slon i žirafa), 4 1/2 d. indigo (karakal, ovan), 6 d. tamno-zelena (trubač), 1 Š. vinskocrvena (žena iz plemena Ukuanjama), 1 Š. 3 d. karminasta (žena iz plemena Negego), 1 Š. 6 d. ljubičasta (žena iz Ukuanjama), 2. Š. 6 d. žuta (lavica), 5 Š. plava (antilopa) i 10 Š. tamno-zelena (slon).

AFRIKA JUŽNA

14. X. 1954. — Serija maraka za redovnu poštu sa slikama životinja: 1 1/2 d. tamno-zelena (neka afrička životinja slična divljem vepru).

1 d. opekasta (crni gnu), 1 $\frac{1}{2}$ d. sepija (leopard), 2 d. ljubičasta (zebra), 3 d. plava i crveno-smeđa (nosorog), 4 d. zelena i plava (slon), 4 $\frac{1}{2}$ d. sivo-plava i tamno-plava (nilski konj), 6 d. nerandžasta i smeđa (lav), 1 Š. smeđa i otvoreno-smeđa (antilopa), 1 Š. 3 d. plavo-zelena i smeđa (antilopa springbok), 1 Š. 6 d. ružičasta i crveno-smeđa (antilopa gemsbok), 2 Š. 6 d. zeleno-žuta i smeđe-crna (pyala), 5 Š. žuta i sepija (žirafa) i 10 Š. plavo-siva i crna (pustinjska antilopa).

BASUTOLAND

16. X. 1954. — Serija za redovnu poštu sa slikom kraljice Jelisavete II u medaljonu: 1 $\frac{1}{2}$ d. sepija i siva (planina Qiloane), 1 d. zelena i siva (reka Oranj), 2 d. nerandžasta i ultramarin (konjanik Basuto), 3 d. karminasta i maslinasta (basutske kolibe), 4 $\frac{1}{2}$ d. ultramarin i indigo (vodopadi Maletsupyane, pritoke Oranža), 6 d. tamno-zelena i smeđe-nerandžasta (igre pastira), 1 Š. jorgovanasta i maslinasta (pašnjaci), 1 Š. 3 d. zeleno-plava i smeđa (jama Koplianika), 2 Š. 6 d. ružičasta i plavo-ljubičasta (stara tvrđava Lerib), 5 Š. karminasta i crna (istoriska pećina u Quthing) i 10 Š. smeđe-karminasta i crna (striženje koza).

BELGIJA

1) VII. 1954. — Novo izdanje maraka za vazdušnu poštu, s istim slikama kao i kod prethodnog izdanja, od koga se razlikuje u zupčanju, boji papira i u veličini slika; izrađene na novonabavljenoj mašini iz Švajcarske: 50 i 100 F.

2) XII. 1954. — Službene marke za železnice: a) sa slikom severne briselske stanice: 1 F. okerasta, 2 F. siva i 3 F. zelena; b) sa slikom stanice Bruxelles-Chapelle: 60 F. ljubičasta.

3) I. XII. 1954. — Za borbu protiv tuberkuloze izdata je serija maraka sa doplatkom: a) sa slikom grave deteta: 20+5 c. zelena, 30+20 c. siva, 1.20 F. + 30 c. smeđa i 1.50 F. + 50 c. ljubičasta; b) sa slikom slepoga i paraličara: 2 F. + 75 c. crvena i 4 + 1 F. plava.

BOLIVIJA

1) VIII. 1954. — Za prvu godinu agrarne reforme izdate su: a) za redovnu poštu, s alegor. slikom i natpisom „REFORMA AGRARIA / 2 de Agosto 1953—1954“: 5 B. crvena i 17 B. zeleno-plava; b) za vazdušnu poštu, s alegor. slikom i prigodnim natpisom: 27 B. jorgovanasto-ružičasta, 30 B. nerandžasta, 45 B. smeđe-crvena i 300 B. zeleno-žuta.

2) VIII. 1954. — Za Prvi nacionalni kongres agronoma s alegor. slikom i prigodnim natpisom „I. CONGRESO NACIONAL / DE AGRONOMIA 1954“: 25 B. mutno-plava i 85 B. sivo-crna.

3) VIII. 1954. — Za III panamerički kongres, sa slikom dvojice zagrljenih ljudi i s prigodnim natpisom „III CONGRESO INDIGENISTA / INTERAMERICANO AGOSTO 1954“, za vazdušnu poštu: 20 B. smeđa i 100 B. zelena.

4) X. 1954. — U korist penzija poštanskih službenika: 3 B. zelena.

BORNEO SEVERNI

1. X. 1954. — Još 2 marke iz serije sa slikom kraljice Jelisavete: 1 c. smeđe-crvena (brdo Kinabalu) i 8 c. crvena (karta Bornea).

BRAZILIJA

1) 12. IX. 1954. — Spomen marka na dolazak u Brazilu kardinala Piazza, papskog legata, s njegovom slikom: 4.20 Cr. nerandžasta.

2) IX. 1954. — Za Marijinu godinu izdate su 2 marke sa slikom bogorodice: 0.60 Cr. jorgovanasto-smeđa (za spomen 50 godišnjice patronata bogorodice u Brazilu) i 1.20 Cr. ultramarin (za spomen stogodišnjice proklamacije dogme bezgrešnosti).

3) IX. 1954. — O stogodišnjici zavoda za slepe u Braziliji: 60 c. zeleno-plava sa slikom Benjamin-Constanta.

4) IX. 1954. — Za prenos ostataka Misie Flores e Brasiliure Auguste izdata spomen marka s njenom slikom i s prigodnim natpisom: 0.60 Cr. jorgovanasto-ružičasta.

5) 6. X. 1954. — O 150 godišnjici rođenja admirala Barroso: 0.40 Cr. jorgovanasto-smeđa (bitka na moru kod Riachuelo) i 0.60 Cr. ljubičasta (admiral Barroso).

6) 8. X. 1954. — Za prvi svetski kongres homeopatije u Sao-Paulo: 2.70 C. tamno-zelena (Samuel Hahnemann, tvorac homeopatičke doktrine).

7) 23. XI. 1954. — Za IV nacionalni praznik žita: 60 c. sivo-maslinasta.

8) 23. X. 1954. — Dalje vrednosti iz serije za redovnu poštu sa slikama slavnih Brazilijanaca: 50 c. plavo-ljubičasta (Joaquim Murtinho), 1 Cr. smeđe-crvena i 1.50 Cr. plava (obe s istom slikom Duc de Caxias).

9) 23. X. 1954. — Za II svetski šampionat u bask-bolu: 1.40 Cr. crveno-nerandžasta (alegor. slika).

BUGARSKA

1) 28. VIII. 1954. — Za Dan rudara izdata jedna marka s prigodnom slikom: 44 st. zeleno-crna.

2) 9. IX. 1954. — Povodom 10 godišnjice ustanika od 1944 godine: 12 st. crveno-smeđa (ustanici), 16 st. crvena (seljaci i ustanici), 28 st. plavo-zelena (hidroelektrana), 44 st. smeđa (Dimitrov i ustanici), 80 st. plava (pioniri) i 1 L. tamno-zelena (G. Dimitrov).

3) X. 1954. — Za 85 godišnjicu Akademije nauka: 80 st. crna (palata Akademije nauka).

VATIKAN

1) 1. X. 1954. — Za spomen II stoleća osvećenja bazilike Sv. Franje Asiškog, sa slikom bazilike: 20 L. sivo-ljubičasta i 35 L. smeđa.

2) XI. 1954. — O XVI stoleću od rođenja Sv. Avgustina, sa njegovom slikom: 35 L. zelena i 50 L. smeđa.

GVATEMALA

X. 1954. — U spomen ustanove Centralno-amer. organizacije (Gvatemala, Nikaragua, Salvador, Honduras i Kostarika) iz 1951 godine, za vazd. poštu, s istom slikom na svim markama — zastavama Gvatemale i Organizacije: 1 c. ljubičasta, smeđe-crvena, plava i zelena, 2 c. smeđe-crvena, plava i zelena, 4 c. zeleno-crna, smeđe-crvena, plava i zelena.

GVINEJA ŠP.

23. XI. 1954. — Za Dan kolonijalne marke, sa doplatkom: 5+5 c. i 15 c. (kornjača) i 10+5 c. i 60 c. (neka riba).

GRČKA

IX. 1954. — U znak protesta protiv debate u donjem domu u Londonu izdate su 2 marke: 1 Dr. sivo-crna sa žutim okvirom i 2 Dr. sivo-crna s nerandžastim okvirom, s reprodukcijom teksta debate mikroskopski sitnim slovima; s jednom velikom mrljom mastila preko teksta kao znak protesta na ovu debatu. — Ovo su prve marke s novom vrednošću drahme.

GUJANA BRIT.

1) XII. 1954. — Nova serija sa slikom kraljice Jelisavete u medaljonu: 1 c. crna (nova pošt. palata u Džordžtaunu), 2 c. zelena (botanička bašta u Džordžtaunu), 3 c. smeđe-crvena (krin), 4 c. ljubičasta (urodenik), 5 c. crvena i crna (karta kolonije), 6 c. zeleno-žuta (žetva pirinča), 8 c. plava (rafinerija šećerne trske), 12 c. smeđe-crvena i crna (drvar), 24 c. nerandžasta i crna (rudnik boksita), 36 c. karminasta i plava (planina Roraima), 48 c. crvena i ultramarin (vodopadi u Kajeturu), 72 c. smaragdna i ružičasta (ribe), 1 Š. crna, crvena, zelena i žuta (ptice tukan), 2 Š. vinsko-crvena (bagerovanje zlatonosnog peska), i 5 Š. crna i plava (grb kolonije).

DANSKA

18. XI. 1954. — Peta i šesta vrednost iz spomen serije hiljadugodišnjice danskog kraljevstva: 10 o. zelena (zamak Spottrup) i 60 o. plava (kule u Vordingborgu iz XIV stoleća).

DOMINIKA

1. X. 1954. — Nova serija maraka za redovnu poštu sa slikom Jelisavete II u ovalnom okviru: 1 c. crvenkasta i crna (sušenje kakaoa), 2 c. zelena i smeđe-crvena (crni vanniers), 3 c. jorgovanasta i smaragdna (rasadnik limunova), 4 c. siva i smeđe-crvena (berba pomorandži), 5 c. crvena i crna (banane), 6 c. smeđe-crvena i maslinasta (botanička bašta); 8 c. plava i smaragdna (sušenje vanile), 12 c. zeleno-žuta i crna (jezero), 14 p. jorgovanasta i ultramarin (obala Layou), 24 c. karminasta i jorgovanasta (jezero s vodom koja ključa), 48 c. nerandžasta i smaragdna (kao 3 c.), 60 c. vrna i karminasta (kao 2 c.), 1.20 Š. crna i zelena (kao 12 c.), 2.40 Š. crna i nerandžasta (berba pomorandži).

DOMINIKANSKA REP.

IX. 1954. — U korist Dominikanske lige protiv raka izdata je jedna doplatna marka od 1 c. ružičasta sa simboličnom slikom.

EGIPAT

1) IX. 1954. — Nove marke za red. poštu sa slikom seljaka (doterano, ugladeno ranije izdanje iz 1953 godine): 1 m. smeđa-crvena, 2 m. ljubičasta i 3 m. plava.

2) 4. X. 1954. — Za uspomenu na sporazum s Vel. Britanijom o evakuaciji zone Sueskog kanala: 10 m. zelena i ljubičasta i 35 m. crvenkasta, zelena, crvena i crna.

EKUADOR

1) VIII. 1954. — Za Dan pošte, sa simbol. slikama: 30 c. sepija (za red. poštu) i 80 c. plava-azurna (za vazd. poštu).

2) IX. 1954. — Nova serija maraka: a) za red. poštu: 10 c. nerandžasta, 20 c. crvena, 30 c. ružičasta, 40 c. zeleno-siva i 50 c. smeđe-žuta; — b) za vazd. poštu, sa slikom jezera San Paolo: 60 c. nerandžasta, 70 c. ružičasta, 90 c. smaragdna, 1 S. tamno-zelena, 2 S. plava i 3 S. smeđe-žuta.

3) IX. 1954. — Za propagandu protiv nepismenosti izdata je jedna marka izrađena od konzul. vinjete s vertikalnim crnim pretiskom nove vrednosti i „ESCOLAR”: 20 c. na 10 S. crna.

4) X. 1954. — Za 150 godišnjicu rođenja kapetana Abdona Calderona Garaicona izdate su 2 marke za vazd. poštu: 8 c. ružičasta (smrt 18-godišnjeg heroja) i 90 c. plava (A. Calderon (1904—1822)).

ZANZIBAR

26. VIII. 1954. — O 75 godišnjici sultana Seyyid Khalifa bin Haroub: 15 c. zelena, 20 c. crvena, 30 c. plava, 50 c. tamno-jorgovanasta i 1.25 Š. nerandžasta.

IZRAEL

1) 8. IX. 1954. — Za novu jevrejsku godinu 5715 izdata je jedna marka od 25 p. smeđa, od koje smo sliku doneli u br. 8—9.

2) 13. X. 1954. — Za filatelist. izložbu u Jerusalimu (TABIM) izdate su 2 marke: 60 p. plava, žuta i crna, sa slikom pošt. kola pred pošt. zgradom u Jerusalimu 1854 godine, 200 p. tamno-zelena, crvena i crna, sa slikom pošt. automobila pred sadašnjom pošt. zgradom u Jerusalimu.

INDIJA

24. X. 1954. — Za Dan Ujedinjenih nacija izdata je jedna marka od 2 a. zeleno-maslinasta sa slikom lotosovog cveta i amblema O.U.N.

IRAK

25. X. 1954. — Serija maraka za red. poštu sa slikom kralja Fejsala II: 2 f. smeđa, 3 f. karminasta, 4 f. jorgovanasta, 5 f. jasno-zelena, 6 f. svetlo-crvena, 8 f. smeđe-nerandžasta, 10 f. ultramarin, 15 f. crna i 20 f. maslinasta.

IRAN

24. X. 1954. — Za Dan Ujedinjenih nacija: 2 P. jorgovanasta i nerandžasta i 3 P. ljubičasta i nerandžasta; obe s istom slikom.

ITALIJA

1) 9. X. 1954. — Za XXIII generalnu skupštinu Međunarodne komisije za kriminalnu policiju, održanu u Rimu, sa slikom arhangela Mihaila koji ubija sotonu i snatpisom „INTERPOL. ROMA 1954”: 25 L. karminasta i 60 L. plava.

2) 26. X. 1954. — Marka za uspomenu na Karla Lorencinija (Collodi, 1826—1890), tvorca Pinokija: 25 L. crvena, sa Pinokijevom slikom.

IFNI

23. XI. 1954. — Za Dan kolonijalne marke: 5+5 c. i 15 c. (čekić-riba) i 10+10 c. i 60 c. (morski rak).

JAPAN

13. X. 1954. — Za 75 godišnjicu ulaska Japana u Međunarodnu telegrafsku uniju: 5 (yen) jorgovanasta (Morzeov telegraf), 10 (yen) plavo-siva (spomenik U. T. U. — Međunarodne telegrafске unije — u Bernu).

JORDANIJA

19. X. 1954. — Poslednje vrednosti iz serije za redovne potrebe: a) za red. poštu: 50, 100 i 200 f., sve tri sa slikom Omerove mošeje: 500 f. i 1 D. sa slikom kralja Huseina; — b) za vazd. poštu: 25, 35, 40, 50, 100 i 150 f. (pogled na Jasrah).

KAMBODŽA

1) 24. IX. 1954. — Sitne vrednosti nove serije maraka za red. poštu, sa slikom Phnom-daun-Penh: 10 c. jorgovanasto-crvena, 20 c. zelena, 30 c. plavo-crna, 40 c. ljubičasta i 50 c. smeđe-ljubičasta.

2) 1. XI. 1954. — Izdate marke: a) sa slikom grba Kambode: 2 P. crvena, 2.50 P. zelena, 3 P. plava, 4.50 P. ljubičasta i 6 P. tamno-siva; — b) sa slikom ulazne kapije hrama Anokor: 70 c. smeđe-crvena, 1 P. ljubičasta, 1.50 P. crvena, 20 P. plava i 30 P. zelena.

KAMERUN

1) 29. XI. 1954. — Puštene su u tečaj tri marke za red. poštu: 8 f. ljubičasta, jorgovanasta i zlatno-žuta (berba banana), 15 f. opekasta, tamno-mrka i žuta (berba banana) i 40 f. smeđa, ružičasta i mrka (branje kafe).

2) 29. XI. 1954. — Spomen marka o 75 godišnjici rođenja Dr. Jamota, pobednika spavać. bolesti: 15 f.

KANADA

1. XI. 1954. — Treća serija prvih ministara Kanade: 4 c. ljubičasta (Sir John Sparrow David Thompson) i 5 c. plava (Sir Mackenzie Bowell).

KINA

n.e.), 800 D. plavo-zelena (bronzani bazen iz 816 n.e.), 800 D. siva (zvučni kamen iz XII veka pre tamno-smeđa (malana grnčarija iz XX veka pre 1) 25. VIII. 1954. — U slavu stare Kine: 800 D. g. pre n.e.), 800 D. mutno-crvena (lakovan pehar iz II—IV veka pre n.e.).

2) 1. X. 1954. — Izdate su 2 vrednosti za red. poštu za propagandu teške industrije: 400 D. zeleno-plava (izrada čeličnih ploča) i 800 D. jorgovanasto-smeđa (fabrikacija bešavnih cevi).

3) 16. X. 1954. — O godišnjici Staljinove smrti: 400 D. crna (Staljinova statua), 800 D. smeđa (Staljin) i 2000 D. crvena (Staljin pri jednom defileu).

KOLUMBIJA

1) 24. VII. 1954. — Za proslavu 50 godišnjice Akademije istoriskih nauka, osnovane 1952 godine: 5 c. plava i zelena sa grbom Akademije.

Obnovite pretplatu za 1955 godinu!
Naš tek. račun kod Nar. banke 104-T-502.

2) IX. 1954. — O trećoj stogodišnjici smrti San Pedra Clavera u Kartageni: a) za red. poštu: 5 c. zelena (manastir San Pedro u Kartageni) i b) za vazd. poštu: 15 c. smeđa (crkva San Pedro Claver u Kartageni).

3) IX. 1954. — Marke za vazd. poštu iz 1948 g. s pretiskom slova „A” (oznake vazduhoplovne kompanije Avianca): 1 P. maslinasta i smeđa.

4) X. 1954. — Za I međunarodni sajam u Bogoti: a) za red. poštu: 5 c. nerandžasta; — b) za vazd. poštu: 15 c. plava; — c) za ekspresnu poštu: 50 c. cinober; — sve s istom slikom Merkura i s odgovarajućim prigodnim natpisima.

KOMORSKO O.

20. IX. 1954. — Tri porto marke: 5, 10 i 20 F.

KOREJA JUŽNA

15. IX. 1954. — Za red. poštu: 2 hw. jorgovanasta i 5 hw. plava sa slikom jednog dela obale Koreje, 10 hw. smaragdno-zelena sa slikom ostrva Tekejima. Sve tri marke izdate su zupčane, nezupčane i u blokovima.

KOSTARIKA

X. 1954. — Druga serija propagandnih maraka za industriju Kostarike, za vazd. poštu: 30 c. ljubičasta i crna (šibice), 35 c. jorgovanastoružičasta i crna (tekstil), 60 c. smeđa i crna (industrija), 65 c. crvena i crna (metalurgija), 75 c. tamno-ljubičasta i crna (farmacija), 2 C. crvenkasta i crna (kaučuk) i 3 C. maslinasta i crna (avioni).

KUBA

21. IX. 1954. — Za osvećenje sanatorijuma „General Batista” izdate su marke sa slikom toga sanatorijuma: a) za red. poštu: 3 c. škripljasta; b) za vazd. poštu: 9 c. zelena.

LIBERIJA

1) 27. IX. 1954. — Dobrotvorna marka za vazd. poštu, od koje će polovina prihoda ići u korist UNESKA: 5 D. u više boja.

2) 25. X. 1954. — Iz zahvalnosti OUN za tehničku pomoć: 12 c. plava i crna (dve hemisfere), 15 c. žuta i smeđe-crvena (liberiski štampari na poslu pod nadzorom savetnika OUN), 20 c. zelena i crna (liberiska mašina) i 25 c. jorgovanasta, crvena i plava (ljudstvo oko jednog globa).

3) XI. 1954. — Za spomen putovanja predsednika Liberije u S.A.D. izdato je 6 maraka za vazd. poštu: 12 c. nerandžasta (građenje jednog puta), 25 c. ultramarin (pristanište Monrovija), 35 c. ružičasta (Dizel lokomotiva), 50 c. jorgovanasta (pristanište Monrovija), 70 c. smeđa (aerodrom u Bobertsportu) i 1 Š. zelena (most).

LIHTENŠTAJN

28. IX. 1954. — Tri provizorne marke izradene od maraka iz 1951 g. s pretiskom novih vrednosti: 35 na 10 rp, maslinasta, 60 na 20 rp. smeđe-ljubičasta i 65 na 40 rp. plava.

LUKSEMBURG

3. XII. 1954. — Redovna, svakogodišnja serija „CARITAS”: 25+5 c. smeđe-crvena i ružičasta (sajam igračaka), 80+20 c. smeđe-crna i sivo-zelena (defile okićenih ovaca), 1.20 F. + 30 c. zeleno-plava i siva (karusel o Sv. Bartolomeju), 2 F. + 25 c. tamno-smeđa i žućkasto-crvena (tip marke od 25+5 c.), 4 F. + 50 c. ultramarin i otvoreno-plava (tip druge marke) i 7+3.45 F. (tip treće marke).

MADAGASKAR

29. XI. 1954. — O stogodišnjici rođenja maršala Lioteja izdata je spomen-marka od 40 F. smeđe-crvena, sivo-plava i plava sa maršalovom slikom.

MAĐARSKA

1) 11. IX. 1954. — Za izložbu i sajam agrikulture u B.-Pešti: 40 f. svetlo-plava, žuta, zelena i crvena (paprika), 50 f. jorgovanasta, crvena i zelena (paradajz), 60 f. plava, zelena i žuta (grožde), 80 f. smeđa, nerandžasta i zelena (kaj-

sije), 1 Ft. jorgovanasta, cinober i zelena (jabuke) 1.20 Ft. plava, crvena, žuta i zelena (šljive), 1.50 Ft. jorgovanasta, crvena i zelena (trešnje) i 2 Ft. plava, crvena i zelena (breskva).

2) 17. X. 1954. — O 50 godišnjici smrti roman-sijera Mavra Jokaja izdate su 2 marke s njegovom slikom: 60 f. tamno-maslinasta i 1 Ft. jorgovanasta.

3) 17. X. 1954. — Za XVII dan marke izdat je jedan blok sa slikom Mavra Jokaja, za vazd. poštu: 1 Ft. ljubičasto-plava.

MALAKA

IX. 1954. — Iz serije za red. poštu sa slikom kraljice Jelisavete II: 35 c. jorgovanasto-smeđa i crvena, 1 D. ljubičasto-smeđa i ultramarin.

MAROKO

1) 24. IX. 1954. — Izdata marka za red. poštu od 15 F. zelena, sa slikom pojila za golube. Istog dana izdate su još 2 marke izradene u tipografiji za automate: 5 F. jorgovanastoružičasta sa slikom pojila za golube i 15 F. ljubičasta sa slikom vrha Qudaia.

2) 19. X. 1954. — Dve marke u korist socijalne pomoći mornara: 15 F. tamno-zelena i 30 F. plava.

3) 17. XI. 1954. — O stogodišnjici rođenja maršala Lioteja izdate su 4 marke: 5 F. tamno-plava, 15 F. zelena, 30 F. mrko-karminasta i 50 F. sepija.

MAROKO ŠP.

1. XI. 1954. — U korist borbe protiv tuberkuloze: a) za red. poštu:) c. (Zania), 5+5 c. (roda), 10 c. (Marokanac na magarcu i žena), 50+10 c. (Marokanac sa sinčićem), 5+2 P. (marabu); — b) za vazd. poštu: 25 c. (avion na pučini prema obalama Španije).

MEKSIKO

X. 1954. — O stogodišnjici nacionalne himne, s alegor. slikama: a) za red. poštu: 5 c. plava i jorgovanasta, 20 c. ljubičasta i smeđe-žuta, 1 P. karminasta i mutno-zelena; — b) za vazd. poštu: 25 c. jorgovanasto-smeđa i plava, 35 c. plava i jorgovanasto-smeđa i 80 c. crna i zelena.

MOZAMBIK

1. XII. 1954. — Za I filatelist. izložbu u Manili i Sofili: 1.50 E. plava, zelena, žuta i crvena i 3.50 E. smeđe-žuta, zelena, žuta i crvena; obe s istom slikom grba grada Vejga.

NEMAČKA ZAP.

XII. 1954. — Dobrotvorna serija sa slikama dobrotvora ljudi: 7+3 pf. smeđa (Käthe Kollwitz), 10+5 pf. zelena (Lorenz Werthmann) 20+10 pf. crvena (Friedrich Oberlin) i 40+10 pf. plava (Berta Pappenheim).

NEMAČKA ZAP. — BERLIN

1) 17. IX. 1954. — Marka za red. poštu: 40 pf. jorgovanastoružičasta sa slikom nove amer. biblioteke u Berlinu.

2) 23. X. 1954. — Jedna dopunska vrednost za red. poštu: 70 pf. maslinasta (zamak Grünewald).

NEMAČKA IST.

1) 7. X. 1954. — O 5 godišnjici demokratske republike izdate su 2 marke sa slikom predsednika Piecka između jedne lajpciške fabrike i nekog polja: 20 pf. tamno-smeđa i 35 pf. indigo.

2) 1. X. 1954. — Provizorne marke izradene od redovnih maraka iz 1954 g. sa crnim pretiskom nove vrednosti i sa krstom preko stare: 5 na 6 pf. ljubičasta, 5 na 8 pf. smeđe-nerandžasta, 10 na 12 pf. plava, 15 na 16 pf. tamno-ljubičasta, 20 na 24 pf. karminasta, 40 na 46 pf. jorgovanastoružičasta, 50 na 60 pf. plava i 70 na 84 pf. smeđa.

3) 1. X. 1954. — Dopunske vrednosti služb. marke sa slikom grba: 15 pf. zelena, 25 pf. sivo-zelena, 50 pf. ljubičasta i 70 pf. smeđa.

4) 23. X. 1954. — Za Dan marke izdata jedna marka od 20 pf. jorgovanastoružičasta sa slikom marke u sredini i s prigodnim natpisima.

5) 30. X. 1954. — Za Prvu centralnu filatel. izložbu u istočnom Berlinu izdat je jedan blok s markom Dana marke u sredini, nezupčan: 20 pf. jorgovanasto-ružičasta.

NIKARAGUA

5. XI. 1954. — U čast nacionalne vazdušne odbrane i za spomen na amer. pilota kapetana Deana L. Ray: a) za red. poštu: 1 c. crna (kapetan Ray), 2 c. crna („Sabre F 86” kapetana Raya), 3 c. škrljasta i crna (avion A-20 4 c. nerandžasta i crna (bombarder V-24), 5 c. svetlo-zelena i crna (avion), AT-6), 15 c. svetlo-plava i crna (tvorac nacionalne avijacije) i 1 c. ljubičasta i crna (amblem nacionalne vazdušne odbrane); — b) za vazd. poštu: 10 c. crna (kapetan Ray), 15 c. crna („Sabre F 86”), 20 c. jorgovanasto-ružičasta i crna (amblem nacionalne vazd. odbrane), 25 c. nerandžasta i crna (hangari), 30 c. tamno-plava i crna (tvorac nacionalne avijacije), 50 c. tirkizno-plava i crna (avion AT-6) i 1 c. zelena i crna (lovac — bombarder R-38).

NOVA GVINEJA HOLANDSKA

15. X. 1954. — Za red. poštu, sa slikom kraljice Julijane: 25 c. crveno-nerandžasta, 30 c. plava, 55 c. zeleno-plava i 80 c. sivo-škrljasta.

NOVI SELAND

4. X. 1954. — Dobrotvorne marke s doplatkom u korist skauta, sa slikom mladog skauta i planine Aspring i s planinom Everest iznad nje: 1 $\frac{1}{2}$ +1 $\frac{1}{2}$ d. tamno-ljubičasta i 2+1 d. sivo-plava.

PENANG

1) IX. 1954. — Iz serije za red. poštu sa slikom kraljice Jelisavete II: 2 c. žuto-nerandžasta i 85 c. jorgovanasto-smeda i crvena.

2) 1. X. 1954. — Dalje vrednosti iz serije sa slikom kraljice Jelisavete: 5 c. jorgovanasto-ružičasta, 1 Š. ljubičasto-smeda i ultramarin, 2 S. karminasta i zelena.

3) 1. XII. 1954. — Dalje vrednosti sa slikom kraljice Jelisavete: 25 c. nerandžasta i plava i 50 c. ultramarin i crna.

POLJSKA

1) 18. VIII. 1954. — Dve službene marke bez oznake vrednosti: prva je plava i nosi oznaku „ZWYKLA”, određena za red. poštu; druga, crvena, sa oznakom „POLECONA” za preporučenu poštu.

2) 24. VIII. 1954. — Za 10 godišnjicu bitke kod Studžianki: 60 gr. zelena (scena iz bitke, mitraljezi u akciji) i 1 Zl. plavo-ljubičasta (vojnici).

3) 9. IX. 1954. — Za Dan železničara: 40 gr. plava (skretnički signalni fenjer) i 60 gr. crna (železn. voz).

4) IX. 1954. — Za poljsko-sovjetski mesec priljateljstva: 40 gr. ljubičasta i 60 gr. sivo-crna.

5) X. 1954. — Za 10 godišnjicu poljske republike: 25 gr. smeđe-nerandžasta i crna (čeličara) i 60 gr. zelena i smeđe-ljubičasta (agrikultura).

6) 16. X. 1954. — Za 500 godinu Poljaka u pome-raniji: 20 gr. ružičasto-jorgovanasta/azurna (Elblag), 45 gr. jorgovanasto-smeda/žuta (Gdansk), 60 gr. tamno-zelena/zelenkasta (Torun), 1.40 Zl. ultramarin/ružičasta (Malborg), 1.55 Zl. jorgovanasto-smeda/žučkasta (Olstyn).

PORTUGALIJA

1) 15. X. 1954. — Propagandne marke za borbu protiv nepismenosti, s alegoriskom slikom: 50 c. plava, 1 E. ružičasta, 2 E. zelena i 2.50 E. smeda.

2) 17. XI. 1954. — Dve komemorativne marke o 150 godišnjici portugalskog vojnog koleža, sa slikom jednog kadeta i zastave te škole: 1 E. smeda i zelena, 3.50 E. plava i zelena.

REINION

17. VII. 1954. — Marke Francuske s pretiskom „CFA” i novih vrednosti: 1 F. na 2 F. (grb Šampanje), 4 F. na 10 F. (Royan), 8 F. na 40 F. (porcelan i kristali) i 20 F. na 75 F. (cveće i mirisi).

RIJU-KIJU

1. X. 1954. — Za Nedelju štampe izdata je jedna marka od 4 (yen) plava sa slikom novinara Shigotoma.

RUMUNIJA

1) 5. VII. 1954. — Serija „Pionira 1954”: 20 b. sivo-maslinasta (pionirka s teletom), 55 b. plava (pionirka s rukovetom žita) i 1.75 L. karminasta (pioniri oko globusa).

2) 10. VII. 1954. — Spomen marke za proslavu 450 godišnjice smrti Stevana Velikog, velikog vojvode moldavskog: 55 b. smeđe-jorgovanasta (Stevan Veliki).

3) VII. 1954. — Za 5 godišnjicu Kase za uzajamnu pomoć: 20 b. ljubičasta (radnici u birou Kase), 55 b. crveno-smeda (spomen ploča na petu godišnjicu Kase).

4) 8. VIII. 1954. — Za Dan rudara: 1.75 L. sivo-ljubičasta sa slikom rudnika.

5) 15. VIII. 1954. — Za stogodišnjicu rođenja naučnika Viktora Babesa: 55 b. crvena (V. Babes).

6) 19. VIII. 1954. — Za Dan mornarice, sa slikom mornara: 55 b. plava.

7) 21. VIII. 1954. — Za desetogodišnjicu oslobođenja Rumunije: 55 b. crvena i ljubičasta, s prigodnom slikom i tekstom.

8) 6. IX. 1954. — Deset godina nove Rumunije: 20 b. ultramarin (dom kulture), 38 b. ljubičasta (opera), 55 b. jorgovanasto-smeda (dom „Scintela”) i 1.55 L. smeda (radio stanica).

9) 13. IX. 1954. — Za Dan avijacije: 55 b. plava (sa slikom avijatičara).

RUSIJA

1) VIII. 1954. — Za 300 godišnjicu pripojenja Ukrajine Rusiji (2 niz): 40 k. opekast okvir i u više boja središnji deo (Kijevske akademije) i 1 R. opekast okvir i u više boja sred. deo (Sevčenkov spomenik).

2) VIII. 1954. — Za poljoprivrednu izložbu u Moskvi: 40 k. smaragdna, ružičasta, crvena i zlatna (izložbeni amblem) i 1 R. zlatan okvir i od više boja sred. deo (monumentalni ulaz u izložbu).

3) 24. IX. 1954. — Za 50 godišnjicu rođenja spisatelja N. Ostrovskog: 40 k. smeda, smeđe-jorgovanasta, crvena i žuta.

4) 17. X. 1954. — Za stogodišnjicu odbrane Sevastopolja: 4 k. zelena, siva i crna (spomenik za potopljene brodove za vreme opsade), 60 k. crveno-smeda i siva (slika petorice heroja iz opsade) i 1 R. crvena, smeda i maslinasta (admiral Nakimov).

5) XI. 1954. — Za 37 godinu Oktobarske revolucije: 1 R. zlatna i crvena (Marks, Engels, Lenjin i Staljin).

S. A. D.

1) 15. IX. 1954. — Nova serija za red. poštu, četvrta vrednost: 2 c. crvena (Thomas Jefferson).

2) 13. X. 1954. — Marka za ekspresna pisma, sa slikom ruke koja pruža pismo i ruke koja ga prihvata: 20 c. plava.

3) 2. XII. 1954. — Za spomen Jamesa Monroe, o 131 godišnjici objave njegove doktrine, izdata je jedna marka s njegovom slikom: 5 c. plava.

SARSKA OBLAST

15. XI. 1954. — Dobrotvorna serija maraka za 1954 g.: 5+3 F. crvena (dečko s lubenicom), 10+5 F. zelena (Marija Mediči) i 15+7 F. ljubičasta (baron Emil von Maucler).

SAHARA ŠP.

23. XI. 1954. — Za Dan kolonijalne marke: 5+5 c. i 15 c. (neka riba), 10+10 c. i 60 c. (le-teća riba).

SV. KRISTOF

1. XII. 1954. — Dalje vrednosti iz serije za red. poštu sa slikom kraljice Jelisavete II: 24 c. crvena i crna, 48 c. smeda i maslinasta, 60 c. zelena i mutno-žuta, 1.20 plavo-ljubičasta i zelena i 4.80 Š. karminasta i žuto-zelena. Na markama su iste slike kao i na onima iz 1952 godine sa slikom kralja Đorda VI.